

Siyasal Vakfı

İ.Ü. SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ MEZUNLARI ve MENSUPLARI VAKFI

B ü l t e n i

Yıl: 2 Sayı:2 Eylül 1995

Vakfımızın 3. Olağan Genel Kurulu Yapıldı

Yılın Kaymakamı Ömer Ulu ile Söyleşi

**Ortadoğu'da Yeniden Yapılanma Süreci
ve İsrail'in Stratejisi**

“Gelişen Dünya Düzeni ve Türkiye” Üzerine

Öğren ve Kontrol Et

Casio'nun bilekteki uzaktan kumandasına hemen hemen bütün TV, Video ve diğer işitsel araçları kontrol etmeyi öğrenin.

CMD-40

ÖĞRENME FONKSİYONLU UZAKTAN KUMANDALI SAAT

- Uzaktan kumanda fonksiyonu
TV: Açma/kapama, ses +/-, kanal +/-
Video: Açma/kapama, tekrar gösterme, durdurma, geri sarma, hızlı çekim, kanal +/-
- Öğrenme fonksiyonu: 16 ünitelik bölgeyi hafızaya alır
- 8 basamaklı aritmetik işlem fonksiyonu
- Bu saat bazı TV, Video ve işitsel araçlarda çalışmayabilir.

CASIO, AMERİKA 94 DÜNYA KUPASININ RESMİ SAATİDİR

NAMAZ PUSULASI

CPW-310

- Kiblenin tayini
- Namaz vakti alarmı
- Hicri takvim

NAMAZLI BİLGİ BANKASI

DBP-250

- Namaz vakitlerini arama fonksiyonu
- Namaz vakti alarmı
- Hicri takvim
- 25 Tel. hafıza

ÜÇ DUYUM

ATC-1000

- Altimetre (4.000m'ye kadar)
- Barometre
- Termometre (-10°C-60°C)
- Digital pusula

ALTIMETRE

DW-6500

G-SHOCK

- Darbelere karp dayanıklı
- Altimetre (4.000m'ye kadar)
- Barometre

Taktilerinden sakınmaz: CASIO arka kapağında "CASIO" yazısı bulunmayan ürünleri garanti etmez

CASIO COMPUTER CO., LTD. Tokyo, Japan

Muhterem Okuyucularımız,

Uzunca sayılabilecek bir aradan sonra, bültenimizin ikinci sayısıyla sizlerle beraberiz. Bültenimizin bu sayısında gerek şekil olarak, gerek muhteva olarak yaptığımız iyileştirmeler ve ilk sayımızda periyoda ilişkin bir taahhütte bulunmamış olmamızın hoşgörünüzü temin edeceğimizi umuyoruz.

Geçen sayıdan bu yana vakfımız çalışmalarını aralıksız sürdürdü. Bu zaman diliminden gerçekleşen en önemli faaliyetlerden birisi vakfımızın 3. Olağan Genel Kurulu ve Kurucular Kurulu toplantısının yapılması idi. 18 Şubat 1995 tarihinde yapılan iftardan sonra Genel Kurul toplantısı geniş bir katılım ve canlı bir atmosferde gerçekleşti. Toplantı ile ilgili geniş bilgiyi ve yapılan çalışmalarını bültenimizde okuyabilirsiniz.

Vakfımızda yapılan ilmi Konferanslara da devam edildi. Geçen bültenimizde haber olarak verdiğimiz Ahmet Davutoğlu'nun konuşma metnini bu sayımızda yayınlıyoruz. İlmî Konferansları dizisi çerçevesinde yapılan diğer konuşma metinlerini de gelecek sayılarımızda yayınlamayı planlıyoruz.

Vakıf üyelerimizden Lalapaşa Kaymakamı Ömer Ulu 1994'de yılın kaymakamı seçildi. Kardeşimizi tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyoruz. Bültenimizde Ömer Ulu ile S. Ahmet Işkın tarafından yapılan söyleşiyi okuyabilirsiniz. Vakfın diğer çalışmalarını yaptığı katkıya ilave olarak bu söyleşiyi de gerçekleştiren kardeşimiz Ahmet'e teşekkür ediyoruz.

Bültenimizin bu sayısı vakıf çalışmalarını duyurma yanında teorik konular itibarıyla da zengin bir muhteva ile sizlere sunuluyor. Bu bağlamda hocamız Prof. Dr. Cemil Oktay ile yapılan geniş söyleşiyi ilgiyle okuyacağınızı umuyoruz. Bu söyleşiyi gerçekleştiren ve bülten için hazırlayan öğrenci kardeşlerimize teşekkür ediyor, bu türden güzel çalışmalar bekliyoruz.

Bültenimizin bu sayısında ayrıca Basında Siyasal Vakfı köşemiz, Pano ve vakıf üyelerinin tanıtıldığı bölümler yer alıyor.

Vakıf çalışmalarına ilginiz başta olmak üzere her türlü katkınızı bekliyoruz, daha güzel sayılarda buluşma ümidiyle selam ve muhabbetlerimizi sunuyoruz.

Sahibi
Siyasal Vakfı
Yönetim Kurulu Adına
ZEYNEL KOÇ

Genel Yayın Danışmanı
FAHİR SOLAK

Bu Sayıya
Katkıda Bulunanlar
DERYA BOGAZLIYAN
COŞKUN ÇAKIR
AHMET GEÇER
S. AHMET İŞKİN
ZEYNEL KOÇ
FAHİR SOLAK
ÜLKÜ ŞAHİN
N. KÜBRA YILMAZ

Teknik Hazırlık
İlgitanırım - 544 82 70

Film
İzdüşüm

Baskı
Prestij

Adres
Siyasal Vakfı Yavuzselim
Cad. Müstakimzade Sok.
No: 34 Kat: 1
Fatih/İSTANBUL
Tel: (0212) 533 83 28

Vakfımızın 3. Olağan Genel Kurulu yapıldı

Vakfımızın 3. olağan Genel Kurulu ve Geleneksel iftar yemeği 18 Şubat 1995 tarihinde MÜSİAD toplantı salonunda yapıldı.

Kalabalık bir katılım ve canlı bir atmosferde geçen genel kurul sonunda Vakıf Yönetim ve Denetleme kurullarına seçim yapıldı.

Genel kurulumuz iftar yemeğinin ardından Yönetim Kurulu Başkanımız Zeynel KOÇ'un açış konuşmasıyla başladı. KOÇ konuşmasında, Vakfın 1994 yılı faaliyetleri hakkında bilgiler aktardıktan sonra, güçlü devletlerin kendi tarihlerinden gelen toplumsal değerleri yansıtan köklü kurumlar üzerinde yükseleceğini belirtti ve İ.Ü. SBF mezunlarının geçmişte bu kurumların en güzel örneklerinin bulunduğu bir güzel beldede okuma şansına sahip olduklarını, öğrencilik yıllarında teneffüs edilen bu manevi havanın, öğrencilik sonrası hayatımızı da derinden etkilediğini ve mezunların bulunduğu her alanda hissedildiğini vurguladı. Vakfın hedeflerini:

- Öğrencilik yıllarında kurulan dostluk

ve dayanışmanın mezuniyet sonrasında da devam ettirilmesi,

- Eksikliği hissedilen konularda gerekli zihinsel donanım ve işbirliğinin sağlanması,

- Gelecek kuşakların bilimsel ve kültürel alanda en iyi şekilde yetişmelerinin temini,

- Ve nihayet sahip olduğumuz birikimlerimizi bu milletin hizmetine sunmak şeklinde özetleyen Koç, konuşmasını, ülkemizin içinde bulunduğu bu sıkıntılı dönemin ancak referans olarak kendi değerlerini esas alan insanlarla aşılabileceğini belirterek bitirdi.

Açış konuşmasını müteakip, Divan oluşturuldu. Başkanlık divanı, Sabahattin ÖZTÜRK, İlhan ÖZYÜREK ve Mustafa BAYRAK' tan oluştu. Divan Katipliğini ise, Sabahattin KAPLAN yürüttü.

Başkanlık Divanının davetiyle dost ve kardeş kuruluş temsilcileri ile davetliler birer selamlama konuşması yaptılar.

Denetleme kurulunun raporunun okunması ve 1994 yılı hesaplarının ibrasını müteakip Vakıf üyeleri görüş ve eleştirilerini belirttiler.

Vakfımızın 3. olağan genel kurulu ve iftarı, Yönetim ve denetleme kurulu üyeliklerine yapılan seçimlerle sona erdi.

Buna göre yönetim kurulu, asil ve

yedek üyeliklerine;

- 1- Naci AĞBAL
- 2- Ahmet BAKIR
- 3- Coşkun ÇAKIR
- 4- İbrahim ÇANKAYA
- 5- Mustafa DELİCAN
- 6- Ahmet GEÇER
- 7- Adnan İNCİ
- 8- Sabahattin KAPLAN
- 9- Zeynel KOÇ
- 10- Hüseyin KORKUT
- 11 - Fahri SOLAK
- 12- Oğuzhan TAŞKESEN
- 13- Sezai UÇARMAK seçildiler.

Denetleme Kurulu üyeliklerine ise;

- 1- Erol DİLAVER
- 2- Mehmet GÜZEL
- 3- Ünsal SÖZBİR getirildi.

Vakfımızın kültürel faaliyetleri

Vakfımız kuruluşundan bugüne kültürel alanda da çeşitli etkinliklerde bulunmuştur. Bu çerçevede yapılan çalışmalarından bir kısmını bültenimizin geçen sayısında sizlere duyurmuştuk. Geçen sayıda faaliyetler arasında sizlere ilettiğimiz Dr. Ahmet Davutoğlu'nun "Ortadoğu'da Yeniden Yapılanma Süreci ve İsrail'in stratejisi" başlıklı konferansın bant çözümlerini bu sayımızda yayınlıyoruz. Aynı şekilde, bu sayımızda yer alan konferans haberlerinin bant çözümlerini de gelecek sayılarımızda sırayla yayınlamayı sürdüreceğiz.

Geçen dönem vakfımızda, Mahmut Toptaş hocamız "İslam'ın Evrensel Siyaseti"; fakültemiz mezunlarından ve vakıf üyemiz özelleştirme İdaresi Başkanlığı uzmanlarından Aslan Yaman "Özelleştirmede Beklentiler ve Sorunlar"; Doç. Dr. Adnan Büyükdenez "Türk Ekonomisinin Temel Sorunları"; ve Ahmet Taşgetiren "İslam İnsa-

nı" konulu konferansı sundular.

Geçtiğimiz dönem vakfımız kütüphanesinin kurulması ve zenginleştirilmesi yönünde de çalışmalar yapıldı. Bu çalışmalara bazı arkadaşlar ve yayınevleri aktif ola-

rak katkıda bulundular. Burada katkıda bulunan herkese şükranlarımızı sunuyoruz.

Diğer yandan vakıf mensuplarımızın mobilitesinin yüksek oluşu mevcut adres kataloğunun yenilenmesini zorunlu bir hale getirdi. Bu yönde çalışmalar da sürdürülüyor. Adresi değişen arkadaşların yeni adres, tel, fax vb. vakfa iletmeleri yararlı olacaktır.

Nihayet yeni eğitim öğretim dönemine ilişkin faaliyet hazırlıkları ve planları sürdürülmekte olup, bu çerçevede ilgileriniz çalışmaların zenginleşmesine katkıda bulunacaktır.

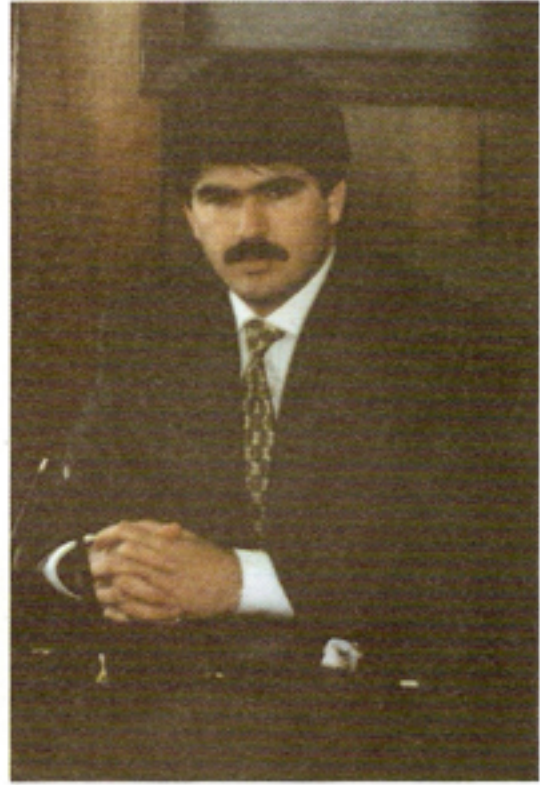

Lalapaşa Kaymakamı Ömer Ulu ile söyleşi

RÖPORTAJ: SEYİT AHMET İŞKİN

Ömer Bey, en başta camiamız adına sizi 1994'de yılın kaymakamı seçilmenizden dolayı tebrik ediyoruz. Ayrıca kırmayarak, görüşme talebimizi kabul ettiğiniz için teşekkürlerimizi bildiriyoruz. Efendim Ömer Ulu'yu biraz daha yakından tanıyabilir miyiz?

Ben önce buradan tüm siyasal arkadaşlarıma selam ve saygılarımı yolluyorum. Ayrıca bu ziyaretinizden dolayı sizin şahsınızda tüm Siyasal Vakfı mensuplarına çok teşekkür ediyorum.1966 yılında Kütahya ili Gediz ilçesinin Erdoğmuş köyünde dünyaya gelmişim. İlk ve orta tahsilimi kendi köyümde tamamladım. Arkasından ortaokul tahsili yaparken babam Almanyada işçi olduğu için iki yıl kadar Almanya'da kaldım. Sonra geri dönüp lise tahsilimi Gediz lisesinde tamamladım. Liseyi mütakiben girdiğim üniversite sınavında Gazi Üniversitesi Elektrik Müh. Bölümünü kazandım. Bir sonraki yıl tekrar imtihana girerek S.B.F.'ni kazandım. 1988 yılında mezun oldum. Aynı yıl yapılan kaymakam adaylığı sınavını kazanarak Edirne'de Kaymakam Adayı olarak göreve başladım. Altı aylık il stajını müteakip İzmir-Urla'da refiklik, Kilis, İslahiye ve G.Antep'te Teftiş Stajını tamamladım. İçişleri bakanlığı'nın Hizmet içi eğitim sürecinde bir yıl süreyle İngiltere'ye gönderildim. İngiltere sonrası Kırşehir-Çiçekdağı, Balıkesir-İvrindi, Kocaeli-Körfez, Aksaray-Ortaköy kaymakam vekilliklerinde bulundum. 1993 Şubat'ında kura ile Edirne'nin Lalapaşa ilçesinde göreve başladım.

Lalapaşayı kısaca tanıyabilir miyiz?

İlçemizin tarihi çok eskilere dayanmaktadır. Yazılı kaynaklar bölge tarihini Traklarla başlatır.M.Ö 8.ve 9.yy'ait yazılı kaynaklarda Trakların ismine rastlanmaktadır. Trak kabilelerinin kuzey yoluyla bölgeye geldikleri ve isimlerine izafeten bölgeye Trakya dendiğini biliyoruz.

Edirne, 1362'de Murat Hüdavendigâr tarafından fethedilerek 1365'de başkent yapılmıştır.Lalapaşa ve bölgemizde Türk hakimiyeti bu tarihten itibaren sürmektedir. Lalapaşa, I. Murat'ın Lalası Lala Şahin Paşa tarafından 1361'de fethedilmiş

ve Komutan Lala Şahin Paşa'nın ismine izafeten Lala Paşa olarak anılmıştır. İlçemiz Balkan Savaşı'na kadar merkezi Hacıdanişment olan Çöke bucağına ait bir köydü ve adı Paşaköy olarak geçiyordu. 1912 yılında Balkan Savaşı'ndan sonra sınır tespiti yapılarak Lalapaşa İlçesi kurulmuş, daha sonra Edirne'ye bağlı bir bucak konumuna gelmiştir. Ekim 1945'te tekrar İlçe olmuştur. İlçenin geçim kaynağı genellikle tarım ve hayvancılıktan sağlanmaktadır. Özellikle süt birliğinin kurulmasından sonra insanların hayvancılıktan elde ettiği gelir tarımın üstüne çıkmıştır. Lalapaşa ve içinde bulunduğu bölge birçok hizmet bakımından Türkiye Standartlarının üzerindedir. Mesela sağlık ve eğitim hizmetleri bakımından, maddi imkanlar bakımından Anadolu'nun diğer yörelerine göre daha fazla imkanlara sahiptir.

Yılın Kaymakamı kimler tarafından ne gibi kriterlerle seçilmekte?

Yılın kaymakamı seçilirken zannediyorum üç değişik kriter göz önüne alınıyor. Birincisi idarecinin maiyetine karşı davranışları, onlara sağladığı imkanlar ve onların idareci hakkındaki görüşleri.

İkincisi, görev yapan idarecinin diğer yerleşim yerlerindeki bürokratlarla, idarecilerle özellikle vilayetle ilişkisine bakılıyor.

Üçüncüsü de ilçede var olan kaynaklara ne gibi ilaveler yaptığına bakılıyor. Bu üç kriter altında değerlendirme yaptıktan sonra belli adaylar arasından seçim gerçekleştiriliyor.

1991-92-93 yılından beri İstanbul'da Köylü Gazetesi adı altında yayınlanan ve tüm köylere gönderilen bir gazete tarafından bu seçim yapılıyor. Şimdi beni yılın kaymakamı seçmelerine gelelim. Bunun hikayesi biraz uzun. Bizim Lalapaşa'da uyguladığımız bir sistem var, ismi de Hizmet Kervanı. Bu çerçevede yaptığımız gezilerin amacı, belli bir dönemde devlet ile millet arasında oluşan mesafeyi yıkmak, ilçedeki sorunları yerinde görmek, problemlerin çözümünde halkın desteğini ka-

zanabilmektir. 1993 Şubat'ında biz köy gezilerine başladık. Şimdi bu gezilerin mahiyeti şu: Benimle beraber bütün daire amiri arkadaşlarım köye gidiyorlar. İlçe ve Sağlık Ocağı Tabibimiz, Doktorumuz, birgün önceden haber veriyorlar, köyedeki bütün rahatsız olan kişiler sağlık ocağında toplanıyorlar. Daha önceden Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'ndan aldığımız ilaçlar özellikle fakir olan vatandaşlara burada dağıtılıyor. Doktorumuz önce muayene edip fakir olan hastalara ilaçlarını ücretsiz veriyor. Böylece en az üç ayda bir köy genel bir sağlık taramasından geçirilmiş oluyor. Aynı şekilde veterinerimiz, hayvanı rahatsız olan vatandaşlarla ilgileniyor. Ayrıca kendilerine ücretsiz olarak ilaç veriliyor. İlçe Müftümüz gidip cemaati ile sohbet ediyor. Eğer caminin veya görev yapan görevlinin eksiklikleri varsa onu gidermeye çalışıyor. Milli eğitim müdürü okullara gidip öğretmenleriyle sohbet ediyor, onların dertlerini dinliyor. Biz de diğer daire amiri arkadaşlarımızla beraber köy kahvesinde sohbet ediyoruz. Sohbetin konusu da şu; Bizim kendilerine söylediğimiz şey şu; Biz devletin ilçedeki temsilcisi olarak sizlerin vergileriyle maaşlarımızı alıyoruz. Ve devletin bizi Lalapaşa ilçesine gönderme-

sinin sebebi sizlerin ihtiyaç ve sorunlarını burada giderebilmek. Şimdi böyle olunca da bizim daha fazla sizin yanınıza gelmemiz lazım. İlçe kaymakamının halkın kendi ayağına gelmesini beklememesi lazım. Ayrıca vatandaşlarımız da belli sorunları olduğunda kaymakamının veya daire amirlerinin yanına giderken çekinmemeli. Çünkü dediğim gibi esas patron millettir, onların vergileriyle bizler yaşamımızı ahyoruz. Genel olarak onlara önceki anlattığımız şey bu Köyde sohbet ederken köylülerin bizden talepleri oluyor. Köy konağı, sağlık ocağı, çocuk parkı, tuvalet gibi. İkinci ziyaretimize kadar bu istedikleri şeyi ya gerçekleştirmiş oluyoruz yada bitirme aşamasına getirmiş oluyoruz. Zaten bunu başaramamışsak gitmiyoruz.

Bu gezilerden birinde, 1994 yılının baharında Büyünlü köyümüze gitmiştik. Orada iki tane muhabir arkadaşları gördük. Onlarla konuştuğumuzda bu uygulamanın çok ilgilerini çektiğini ve gelip sohbet etmek istediklerini söylediler. Ertesi gün geldiler ve biz diğer çalışmalar hakkında da kendilerine bilgi verdik. Bu tanışmadan sonra onlar yılın idarecilerini seçtiklerini sadece yılın kaymakamını değil aynı zamanda yılın Bakamı, Valisi, Belediye Başkanı, Emniyet Müdürü, Muhtarı ve İşadamını seçtiklerini söylediler ve bu seçme esnasında Lalapaşa'yı da dikkate alacaklarını bildirdiler. Onu müteakiben bizden habersiz seçici kurul değişik zamanlarda gelip Lalapaşa içinde yapılan çalışmalarını incelemiş. Bu seçici kurul da o gazetenin sahibinin başkanlığında üniversite öğretim üyelerinden bir kişi, işleri bakanlığından da iki kişi olduğu bize söylendi. Bu seçici kurul beş kaymakamı en son elemeye tabi tutmuş ve 1994 yılında Türkiye genelinde yılın en başarılı kaymakamı olarak bizi seçmişler.

Sanırım yılın başarılı kaymakamı ünvanına ek olarak, şimdiye kadar seçilen yılın kaymakamları arasında en gencisiniz. Aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunu ve Si-

yasal Vakfı üyesi kaymakamlardan da ilk olarak siz Yılın Kaymakamı oldunuz. Bundan başka bilmediğimiz 'ilk'ler varmı?

Bir kere şunu söyleyeyim. İstanbul Siyasal'da okurken bizim Ankara Siyasal'a karşı böyle ufak bir mahcubiyetimiz vardı. Tabi Ankara Siyasal çok daha eski olduğu için idari kademenin çok değişik yerlerine gelmişlerdi. Ankara Siyasal'dan bir öğrenci oraya gittiğinde kolaylıkla kendi okulundan bir çok insan bulabiliyorlardı. Aynı ortamı paylaşmış, aynı dersleri görmüş, aynı hocalardan ders almış insanlar olarak onların birbirlerine ilgileri daha sıcaktır. Şimdi o zamanlar bizde de böyle bir gıpta vardı muhakkak. Bir kere o yönüyle İstanbul Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun olarak ilk yılın kaymakamı olmaktan mutluluk duyuyorum.

İkincisi bugüne kadar seçilen kaymakamlar daha çok 40-45 yaşın üzerindeki ağabeylerimiz. Zaten ben gazetenin sahibi yılın Kaymakam'lığı için aday göstereceğini söylediğinde seçileceğime hiç ihtimal vermemiştim. Dediğim gibi genel temül daha yaşlı başarılı ağabeylerimizin seçilmesi yönündedir. Ancak sonradan bir faks yazısıyla bu bildirilince ayrıca çok mutlu oldum.

Siyasal Vakfı üyeliğine gelince Siyasal Vakfı henüz çok genç, eminim gelecek yıllarda Siyasal Vakfı üyesi arkadaşların bir çoğu aynı başarıya ulaşacak. Yani birçoğu yılın en başarılı Kaymakamı ve bürokrati seçilecek. Ama bunu abartmamak lazım. Çünkü benden daha kötü şartlarda daha büyük işler yapan birçok meslektaşlarımız vardır. Sadece bu ödülün onlar adına bana verildiğine inanıyorum. Gene herbiri milletimiz için önemli görevler yapmıştır. Onları da şükranla anmak lazım.

Sizi 94 Yılında "Yılın Kaymakamı" yapan çalışmalarınız neler oldu? Lalapaşa'yı nereden nereye getirdi?

Şimdi yine bu çalışmalarını bence iki gruba ayırmak lazım. Birincisi genel idare hizmetlerinin yürütülmesindeki çalış-

malar. İkincisi de ilçeye canlılık getiren ilçenin altyapısına belli şeyler kazandıran çalışmalardır. Göreve başladığımızda ilk kendi evimizi, Hükümet Konağımızı elden geçirmekle işe başladık. Önce istedim ki masanın arkasında evrakların arkasında kaybolmuş hayatından bezmiş memur tipine son verelim.

Yani vatandaş geldiğinde içinde bulunduğu problemlerle vatandaşın kötü davranan, onu devletten uzaklaştıran yapıyı değiştirelim istedim. Bu amaçla da önce onların çalışma ortamlarını gayet müreffeh bir hale getirdik. Kendilerine yeni koltuklar, eğer oturdukları yerin tabanında halı yoksa halılar aldık. Binanın içini ve dışını boyattık.

Arkasından onlara değişik beceriler kazandırabilmek için çalışmalara başladık. Bunlardan ilki ve en önemlisi bilgisayar kursu idi. 93 şubat'ında ilk göreve başladığımızda ilçede bilgisayar bilen tek ben vardım. Ama şu anda ilçede bilgisayar kullanmasını bilen 30-35 arkadaşımız var. Bu tür yenilikler onların verimliliğini de artırdı. Kendi hayatlarına katılan ekstra herşey çalışma hayatlarına da artı bir verim olarak götürüldü. Bugün Türkiye'nin değişik yerlerinde değişik daireler bilgisayar sistemine geçti. Mesela bazı ilçelerde Tapu Müdürlüğü, bazı ilçelerde Nüfus Müdürlüğü, bazı ilçelerde Yazı İşleri Müdürlüğü gibi birimler bilgisayar sistemine geçirildi. Ama Türkiye'de bütün birimleriyle beraber bilgisayar sistemine geçmiş ilk ve tek hükümet konağı var, o da Lalapaşada. Şu anda Lalapaşa'da daktilo kullanılmıyor. Veya artık devasa evrakların birikmesine izin vermiyoruz. Çünkü herşey bilgisayar kayıtlarıyla ve küçük disketler yoluyla hallediliyor. Ayrıca eskiden bir daireye gelip yarım saat, kırkbeş dakika bekleyen vatandaşımız artık iki-üç dakikada işini halledip kendi işine geri dönebiliyor.

İkinci olarak köy gezileri esnasında köylerimizin sorunlarını yerinde tespit etme imkanını bulduk ve daire amiri arkadaşlarımızla beraber oturup her köyün

sorunu ne ise büyük bir incelemeden geçip iki yıllık bir sürede neler yapabileceğimize karar verdik. İki yıllık zaman zarfında da bunların çözümüne geçtik. Özellikle merkezi yollardan uzak olması Lalapaşanın yaklaşık 54 yıllık geçmişine rağmen çok geri kalmış bir ilçe olmasına neden olmuş. Şimdi bunun önüne geçmek için Lalapaşa'ya bir canlılık kazandırmak amacıyla belli başlı projeler hazırladık. Bunlardan ilki ilçeye bir yüksek okul kazandırılmasıydı. Çünkü Lalapaşa ilçesi 12500 nüfuslu bir ilçe. Hem nüfusunu artırmak hem de ekonomik hayata bir canlılık kazandırmak amacıyla bir yüksekokul açılmasını sağlayalım dedik. Önce ilçedeki vatandaşlar buna hiç inanmadılar, çünkü doğru dürüst bir lisemiz bile yoktu. Onun üzerine Trakya Üniversitesi Rektörüne gittik ve dedik ki; biz size bir bina yapalım bir arsa satın alalım, Yüksekokul müdürünüzün altına bir araba alalım yeterki bize Yüksek okul açın. Onun üzerine Trakya Üniversitesi Rektörlüğü şayet biz bunları yapabilirsek bize iki Yüksekokul açabileceğini söz verdi. Ve biz beş aylık süre sonunda Yüksekokul binasının kaba inşaatını tamamladık. İnşallah 1995-96 öğretim yılında da Lalapaşa ilçesinde tarım ve hayvancılık alanında iki yüksek okul açılmış olacak.

Bunun hemen arkasından Lalapaşa'nın genel ekonomik hayatına büyük bir canlılık kazandıracağına inandığımız Hamza Beyli Sınır Kapısı vardı. Çok uzun yıllardan beri bu sınır kapısının açılması gündemdeydi. Fakat bir türlü bir gelişme kaydedilemedi. Bunun üzerine gerek siyasilerle, gerekse Edirne'deki bürokratlarla ilişkiye geçtik ve Hamza Beyli Sınır Kapısının Bulgaristan'la Türkiye arasında açılan üçüncü kapı olacağını, bunun Türkiye'ye kazandıracaklarını anlattık. Ve biraraya gelince fırsatı bulduğumuzda da sayın Cumhurbaşkanımıza da aynı konuyu ısrarla ilettik ve bunun üzerine en son yaklaşık bir ay önce Bulgaristan heyetiyle yaptığımız toplantıda Bulgaristan-Türkiye arasında bir sınır

kapısının açılmasını da karar verdik, ve bu belgeyi imzaladık. İnşallah iki yıllık bir zaman zarfında bu kapı açılacak ve faaliyete geçecek. Eğer o sınır kapısı açılırsa hem Romanya'dan hem Rusya'dan hen de Bulgaristandan gelen araçların büyük bir çoğunluğu Lalapaşa üzerinden geçecek bu da Lalapaşadaki ekonomik hayatı büyük oranda canlandıracak. Yine ekonomik hayata katkı sağlaması bakımından bir üçüncü çalışmamış vardı. Edirne Organize Sanayi Bölgesinin Lalapaşaya kurulması. İlk zamanlar bu fikri söylediğimizde hiç kimse bizi dikkate almadı. Çünkü Edirne Organize Sanayi Bölgesinin yine Edirne'de kurulması hep düşünülüyordu. Fakat biz kendilerine anlattık. Lalapaşa'da kurmanın ne kadar faydalı olduğunu hangi yönlerden olumlu sonuçlar doğuracağını ve bunun üzerine iki yıllık bir çalışmadan sonra en son iki, üç ay önce komşu ilçe Süloğlunun ortak sınırında bir organize sanayi bölgesi kurulmasına karar verildi. Eğer bir organize sanayi bölgesi açılırsa ve çalışmalar gerçekleşirse yaklaşık yüz fabrika o bölgeye gelecek ve öyle zannediyorum ki beş yıllık zaman zarfında Çerkezköyden farkı kalmayacak Lalapaşanın. Şimdi bunlar ilçenin ekonomik hayatının canlandırılması ile ilgili çalışmalar.

Bir diğeri de esas görev sahamız olan köylerde yaptığımız çalışmalar var ki esas köylülerimizle bizi yaklaştıran unsur o oldu. Göreve başladığımızda ben ilçede 31.kaymakamdım ve 54 yıllık geçmişe rağmen Lalapaşa köy yollarının bir kilometresi asfalt değildi. O zaman tek tek köyleri dolaştık ve kendilerine söylediğimiz şey şu idi; Eğer köylüler olarak siz bize yardımcı olursanız biz bu sene köy yollarından en az altı tanesini asfaltlamak istiyoruz. "Önce itirazlar geldi ama ısrarla köylere gidip anlattıktan sonra onların büyük desteğini gördük. Yine bizim süt birliğinden katkılarla beraber 35 km. yolu Lalapaşa tarihinde ilk defa asfaltladık.

Hemen arkasından küçük eski yapılar şeklinde oluşturulmuş köy konakları var-

dı. Şimdi onların yerine iki katlı, ikinci katında düğün salonu olabilecek şekilde köy konakları inşa ettik. Şu ana kadar 7 köy konağını tamamladık.

Aynı şekilde 8 köyümüzün çocuk parkını yaptık. Şu anda köyümüzün köy meydanlarında çocuk parkı bir tarafta şehirlerdeki ışıklandırmalara benzeri ışıklandırmalar bir tarafta, köylünün tuvaleti bir tarafta bir çok köylerin ihtiyacı karşılanmış durumdadır. Şöyle söylemek gerekirse biraz önce söylediğim gibi 7 köy konağı ile 8 köyün çocuk parkı yapıldı. 13 köyün aydınlatılması şehirlerdekine benzer şekilde çözüldü. 18 köyün tuvaletini yapıp bitirdik. 3 köyün hem cami avlusuna hem diğer yerlerine olmak üzere çeşmesini yaptık. 2 köyümüzün su sorunu köylerin ve süt birliğinin katkılarıyla çözüldü.

Yalnız bu iki yıllık zaman zarfında, su sorunu çözülen köy sayısı 6-7 dir. Ama ötekilerine katkımız daha azdır. Onun yanında gerek sağlık ocaklarına gerek diğer yerleşim birimlerine hizmetler götürüldü. Tek tek sayarken unutulmuş olabilir ama hizmet değeri olarak söylemek gerekirse 1993 ve 1994 yılında Lalapaşa ilçesini getirilen hizmetlerin maliyeti 85 milyar liradır. Ve 1993-1994'de merkezden bize gelen ödenek sadece 50 milyon lira onu da köy konağının pencerelerinin değiştirilmesi maksadı ile gönderdik. Bunun üzerine de ayrıca biz ilave ettik ama dediğim gibi süt birliğinin gayretleri süt birliğindeki çalışmalarla bu 85 milyar lirayı temin edip köyler için harcadık.

- 93-94 yılının toplam hizmet bedelinin 85 milyar olduğunu ve bunun ancak 50 milyonunun merkezi idarece sağlandığını ifade ettiniz. Geri kalan kısmı sanırım sözünü ettiğiniz Süt Birliğinden sağladınız. Biraz da Süt Birliğinden bahsedebilir misiniz?

Daha önce süt üreticileri kendi halinde ve herhangi bir güvenceden yoksun olarak sütlerini süt fabrikalarına veya mandıralara veriyorlardı. Benden önceki kaymakam arkadaşım onları organize ederek

ilçemizde süt birliğini kurmuş. Ben geldimde süt birliği devam ediyordu ancak biz geldikten sonra süt sektörünün diğer ayaklarına da el attık. Mesala sütlerin makul fiyatlarla satılması yanında yem temini sorunu vardı. Biz bir fabrikayla anlaşmak sureti ile süt ürecilerine ucuz ve daha kaliteli yem temin etmeye başladık. Aynı şekilde hayvanların daha gelişmiş ırklar haline dönüştürülebilmesi için suni tohumlama çalışmalarını yapmaya başladık. Vatandaşların bankadaki işlemleri önceden zor oluyordu. Bankayla paralel çalışmalara başladık. Aynı şekilde özellikle hayvanların süt üretimini artırabilmek hem de sağlıklarını koruyabilmek amacıyla yem katkı maddelerini temin etmeye başladık. Vatandaşlarımızdan yine ayrı bir çalışma birimi olarak vatandaşlarımızın daha sağlıklı ve daha emin şirketlerden hayvan alabilmesi amacıyla çeşitli şirketlerin bayiliklerini aldık. Vatandaşlarımız hayvan almak istediklerinde gelip memurlarımıza isimlerini yazdırıyorlar sonraki bütün işlerini memurlarımız yapıyor. Artık vatandaşlarımız gelip benimle veya başka yerlerle muhatap aramıyor.

Şimdi saydığım bütün bu kalemlerden süt satışlarından şu an gelirlerimiz 300 milyondur. Aynı şekilde yem satışlarından da yem fabrikalarımızın bize uygulamış olduğu iskonto var. Oradan da yaklaşık 60-70 milyon aylık kazancımız vardır. Suni tohumlardan yine 10-15 milyondur. Aynı şekilde yem katkı maddelerinden veterinerlik hizmetlerinden ve yem satışından süt birliğimizin geliri var. Yani diyebileceğim şu anki fiyatlarla aylık kazancımız bir milyar lira civarında, bu süt birliği olarak tamamen kendi ticari faaliyetlerimizden elde ettiğimiz gelir. Bir de vatandaşlarımızın Süt Birliğine bağışları oluyor. Süt mandıralarının veyahutta değişik şirketlerin hizmet amacıyla bizim birliğimize bağışları oluyor. Bütün bunlarla beraber geçen yıl yaptığımız hizmetlerin bedeli 60 milyarken bu yıl zannediyorum aynı tempoda çalışırsa 100 milyar

liraya yakın bir bütçesi olacak. Burada esas önemli olan ve altının çizilmesi gereken şey Türkiye aslında hem kaynaklar bakımından hem de araç gereç bakımından çok zengin bir ülke ancak bir eksiklik o kaynakların, potansiyelinin harekete geçirilememesi. Biz ilçemizde süt potansiyelini harekete geçirdik ve sadece süt potansiyelini değerlendirerek. Bu miktardaki geliri yine köylere hizmet olarak götürebildik. Burada yaratılan bir kaynağın yine buraya harcandığını gören vatandaşlarımız bütün emek ve araç gereçlerini iki yıldır Süt Birliğinin neredeyse emrine vermiş durumda. Sonuç olarak eğer Türkiye mevcut potansiyelini değerlendirip mevcut kaynaklarla potansiyeli işbirliği için kullanabilirse kısa dönemde büyük şeylerin yapılamaması için hiçbir sebep yoktur.

Efendim bu başarınız meslek hayatınızı ne yönde etkileyecek?

Bir kere idarecilik hayatında en çok motive eden şey ödüllendirmektir. Şimdi Köylü Gazetesi yılın kaymakamı seçtikten sonra birkere basının çok sıcak bir ilgisi oldu, yani bunun kamuoyuna duyurulması için. Mesela Edirne'ye gittiğimde ve herhangi bir işyerine girdiğimde herkes aşağı yukarı tanıyor. İkinci olarak yılın kaymakamı olmamızla ilgili bir plaket verildi. O da bu günün anısına ömür boyu saklayacağım bir hatıra. Ayrıca 20 Ocak 1995 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanı bizi köşkte kabul etti. Oraya vardığımızda bizim çalışmalarımızla ilgili övücü sözler duymak elbette çok gurur verici bir şey. Gelecekle ilgili bu ödülün herhangi bir etkisinin olup olamayacağını bilemiyorum. Ama bence en büyük önemi yapılan iyi şeylerin karşılıksız kalmadığını görmek oldu. O yönüyle daha iyi şeyler yapmak için ayrı bir şevk verdi bize. Ama gene de belirtmek isterim. Bu gün Türkiye'nin bir çok ilçesinde kaymakam ağabeyimiz kaymakam kardeşimiz benzer çalışmaları yapıyor. Bu sene bu ödül bize layık görüldü mutluyum.

Doç. Dr. Ahmet Davutoğlu:

Ortadoğu'da yeniden yapılanma süreci ve İsrail'in stratejisi

Konu Ortadoğudaki kuvvetler dengesi ve yahudi meselesi olunca, öncelikle tespit etmemiz gereken bir konu, bir mühim prensip var. Bir kere İsrail ve ortadoğu barış sürecinin basında öyle bir aksedişi varki sanki ulus devletler arasında bir anlaşma, bir anlaşmalar silsilesi. Bu, İsrail'le Filistin arasında İsrail'le Ürdün arasında daha önce İsrail ile Mısır arasında olmuştu. Eşit statüdeki ulus devletler karşılıklı olarak anlaşma yapıyorlar gibi bir intiba ortaya çıkıyor. Özellikle İzak Rabin'in Kral Hüseyin'le biraraya gelmesi vs.. Bu bence olayın anlaşılmasını güçleştiriyor. Mesela Mısır'la Suriye arasında bir anlaşma yapılırsa ya da Türkiye ile Yunanistan arasında bir anlaşma yapılırsa bu gerçek-

ten iki ulus devlet arasındaki bir anlaşmadır. Ama İsrail'in yaptığı herhangi bir anlaşma ya da İsrail'in başlattığı herhangi bir süreç iki ya da üç taraflı ulus devletler arası anlaşmanın ötesindedir. Çünkü İsrail, sınırları itibarıyla bir ulus devlet görünümündedir ama tarihi geçmişi ve gelecekteki planları itibarıyla sıradan bir ulus devlet değildir. İsrail'in anlaşılması için öncelikle Yahudi meselesinin çok iyi anlaşılması gerekir. Yahudi meselesiyle birlikte semitizm, antisemitizm, siyonizm meselelerinin çok iyi kavranması lazım. O zaman İsrail'in şu son girdiği yeni süreçteki durumu, konumu daha iyi anlaşılabilir, aksi takdirde mesele barış sloganları, karşılıklı olarak söylenen güzel sözlerin sınırları içinde kalır. Yahudi'lerin tarih boyunca yaşadığı psikolojiyi çözmeden İsrail'in bugün aldığı yeni konumu, yeni stratejiyi anlamak çok zor. Yahudi'lerin tarihteki psikolojileri nedir? Yani Alfret Kössler'in Yahudi Nörozu dediği şey, Yahudi tarihi anormallikleri tarihi, (anormallik yani; psikolojik anlamda anormallik söylemiyorum) bir çelişkiler tarihidir. Düşünün bir millet daha çocukluğundan itibaren seçilmiş millet olduğunu kutsal kitapları itibarıyla kabul ediyor, tarihi gelenek bunu kabul ediyor ve sürekli o şartlandırmayla yetişiyor. Ama bu seçilmiş tarih boyunca göçetmek zorunda kalıyor. Üstün millet telakkisi ile yaşanan tarihi vaka arasında tam bir zıtlık var. Düşünün İsrail devleti şu anda biraz sakin ve etkin bir unsur gibi görünür. Ama yahudi meselesi itibarıyla düşündüğümüzde, yahudiler; 18-19 yy'a kadar, Fransız devrimine kadar özellikle Avrupa'da gettolara sıkışmış, tahkir edilmiş, ikinci sınıf görülüyor, hatta o gettolardan dışarı çıkışları izne bağlı, içeri girişleri izne bağlı, Yahudilerin insan olup olmadıkları ne oldukları konusunda tartışmaların olduğu bir topluluk. Kendi için-

de sürekli üstünlük, psikolojisiyle yetiştirilmiş bir toplum, aynı zamanda dış çevrede sürekli aşağılanan bir toplum olunca bir anormallikler psikolojisi ortaya çıkıyor. Tarih boyunca insan oğlunun yaşadığı çatışmaları en iyi anlamlandıran, çerçeveler kurmaya çalışan düşünürlerin yahudilerden çıkmasında da bununla bir alaka var. Düşünün Marks sınıflar arası çatışmayı, Freud-psikolojik iç çatışmayı vs.incelerken aslında bu yahudi psikolojisinden etkilendiler. Sürekli dış çevre ile çatışma halini yaşayan bir insanın, bir toplumun entellektüelleri haliyle bu çatışma psikolojisinin ortaya çıkardığı anormallikleri de incelemeye yöneliyorlar. Hakeza Spinoza teoloji ile felsefe arasındaki uzlaşmazlığı veya aradaki problematik alanları en iyi tespit eden düşünürlerden birisidir. Bu yahudi psikolojisinin geçmişini aksettiriyor. Bir de bu açıdan bakıldığında biz son üç asır içerisinde yahudilerin üç önemli dönüşüm geçirdiğini tespit edebiliriz. Birincisi 18.yy'da yaşanmıştır. 18.yy'da dönüşüm yahudilerin gettolara sıkışmış bir toplum halinden tek tek siyasal bireyler haline dönüşmesidir. Düşünün Fransız devriminden önce yahudiler 1779'daki 3.Lateren kontunun kararıyla özellikle Avrupa'da köşelere sıkışmış, şehirlerin kuytu yerlerinde duvarlarla çevrilmiş alanlarda yaşayan topluluklar ve diğer kesimlerle ne siyasal anlamda, ne ekonomik, anlamda ne de diğer ilişkiler anlamında eşit statüye sahipler. Bu nasıl bir psikoloji doğurur? Her an sürülme tehdidi altında bu yahudileri; tarım sektöründen çok mümkün olduğunca, muhtemel tehlike anında taşınabilir mallara yönelen bir faktördür. Dolayısıyla yahudilerin Avrupa'daki burjuvasının ve para sektörünün özellikle monoter sektörün çıkışında öncü gruplar olması hiçte şaşırtıcı bir olay değil. Yani toprak almaları yasak ellerindeki değerleri toprağa yatırdıkları taktirde her an sürülme, her an o topraklardan dışarı çıkarılma tehlikesi var. Avrupa'da bankerlik sisteminin kuruluşunda daha sonra kapitalizmin gelişiminde yahudilerin oynadığı rol bu anlamda çok önemlidir. Fransız devrimiyle burjuvazi sınıfı arasında en önemli unsurlar yahudiler oldular. Ve yahudilik tarihinde Fransız devrimi de önemli bir değişiklik yaptı. Fransız Devrimiyle birlikte yahudiler Fransız vatandaşları oldular.

Fransız toplumu içinde entegre oldular. Bu entegrasyon sürecinin ortaya çıkardığı psikolojiyi çok iyi yakalamak lazım. Çünkü

şu anda da yahudilerin kendilerini yabancı bir coğrafyasına entegre etme çabaları var. Bu süreç içinde birinci dönüşüm yaşandı. Yahudi topluluğu Fransız toplumunun bireyleri haline geldi.

19.yy. Yahudi'lerin bu şekilde Avrupa toplumlarına entegrasyon sürecidir. Napolyon ilginç bazı sorular sorar. Yahudilere kendi hukukunu oluştururken, bakın ne diyor Napolyon; Yahudiler Fransızları eşit kardeşler olarak mı yoksa yabancılar olarak mı görmektedirler? Her iki halde de yahudi hukuku Fransızlara ne şekilde davranmayı öngörmektedir? Fransa'da doğan ve Fransız hukukuna tabi olan yahudiler Fransa'yı vatanları olarak benimsemekte midirler? Yahudi hukuku onları kendi kardeşlerinden faiz almaktan men mi etmektedir? Aynı hukuk çerçevesinde yabancıardan faiz alınmakta mıdır? Napolyonun buradaki temel problemiği biz sizi vatandaşlığa alıyoruz ama siz bizi nasıl görüyorsunuz?

19.yy'daki ikinci önemli dönüşüm yahudilerin finans ve sermaye sektörüne girmeleridir. Sermaye kokuyu en iyi alan faktördür yani nerede ne yatırım yapılacaksa nereye birikim kaydırılacaksa orada yoğunlaşır. Onun için dünyada ki eksen değişikliğini önce yahudiler keşfeder. Ve o eksen değişikliğine de belki de en önce onlar etkide bulundular. 19.yy'ın sonuna doğru yahudilerin farkettiği bir olay daha var. Bir Amerikan ekseni ortaya çıkıyor. Bir Atlantik ekseni geliyor. Avrupa'nın göreceli olarak etkisi azalıyor. Yahudilerin hayat çizgisini incellerseniz 19.yy'ın sonuna doğru Avrupa'nın yerine 20.yy'da eksenin Amerika'ya doğru kayacağını farkettiklerini ve gerekli yatırımları Amerika'ya doğru kaydardıklarını anlayabilirsiniz. Böyle bir eksen kaymasını da farketmişlerdi. Ne oldu? Yahudiler ikinci safhada 19.yy'da dönüşümlerde kendilerini bütün farklılıklarına rağmen bir siyonist birlik etrafında bir evrensel siyonist ideolojisi etrafında bir araya getirdiler. Birliğin gerektirdiği gücü toparlayabilmek için de yükselen eksen olacağını düşündükleri Amerika'ya yatırım yaptılar. Şimdi üçüncü safha yani 20.yy'daki dönüşüm ise kendi içinde üç bölüme ayrılır. Artık 20.yy'da bir siyonist kongre vardır. Yani genel prensipleri ortaya koyan ve bunun yatırımlarını nereye doğru kayması gerektiğini yönlendirmeye gayret eden bir kongre. 20.yy'daki şey ise bu evrensel siyonist ideolojiden bir devlet çıkarma sürecidir. Siyasal

birlikler bir ulus realitesi üstünde bir siyasi birlik oluşturdu, siyonist birlik, o siyonist birlikle bir devlet başı başına bir ulus devleti ve orada yahudilerin temerküz edeceği vadedilmiş topraklara dönme fikrini işleyeceği bir süreç kurmaya çalışıyor. 20.yy. işte bunun hikayesi. 20.yy.'daki yahudi meselesi Atlantik eksenli bir meseledir. Atlantik eksenin özelliği "White,Anglosakson, protestant" yani beyaz olacaksın, anglosakson olacaksın, protestan olacaksın. Atlantik eksenin üç özelliği budur. Anglosakson kültüründe İngiltere'de Yahudilerin belli bir fonksiyonu vardır. Protestan yahudiler arasındaki ilişkileri o bakımdan iyi takip etmek lazım, böyle bir ekselede Amerika yükselir. Benim kanaatim bu yüzyıldaki seyri takip ederseniz yani üçüncü safhanın seyrini de kendi içinde üçe ayırmak mümkün. İsrail açısından ve İsrail'in kurulma süreci açısından bu yüzyıldaki dünyadaki uluslararası sistem ve dünya sistemini etkileyen üç önemli dönüşüm oldu. 1.'si I.Dünya savaşı, 2.si II.Dünya savaşı, 3.sü'de Sovyet'lerin yıkılışından sonra.

I. Dünya savaşı'ndan sonra ortaya çıkan durum imparatorlukların çöküşüdür. Yahudiler bu duruma çok çabuk intibak ettiler ve hatta bu durumu istediler. Çünkü yahudi gettoları çıkaran imparatorluklar tarihiydi. İmparatorluk'lar belli bir evrensel norm üzerine otururlar. Mesela slavik Rus imparatorluğu tam bir panslavik özellik taşır. Dolayısıyla panslavik özellik taşıdığı anda yahudilerin o slav gerçeği karşısında ikinci statüye

düşme durumları var. Alman imparatorluğu pancermen imparatorluğu özelliği taşır. Dolayısıyla cermen faktörün ağırlık taşıması durumunda yine Yahudiler ikinci sırada Onun içinde yahudiler imparatorlukların çöküşünü bence önemli bir ölçüde desteklediler. İmparatorlukların çöküşü yahudiler için bir alan ortaya çıkaracaktı. Yani o siyasi birliğin Avrupa'da cemiyet anlamında çıkan siyasi birliğin bir siyasi devlet haline gelişi ancak ve ancak o günkü siyasi statükoyu elinde tutan imparatorlukların yıkılmasıyla mümkündür ve onu elde ettiler. Sadece burada yahudi faktörü önemli değil, onu söylediğimi zannetmeyin. Ama o oluşumları takip etme ve gerekli reaksiyonlarda bulunma konusunda belli bir kabiliyetleri var. Nedir. I. Dünya Savaşı'nın sonunda olan? Dünya savaşı'nın sonunda olan vadedilmiş topraklardan Osmanlıların çekilmesi ve İngiliz sömürgeciliğidir. İngiltere yahudilerin zaten eskiden beri daha rahat sığabildikleri bir ülkedir. İngiliz sömürgeciliğiyle ilk defa yahudiler belli bir coğrafyada kültürel olarak temerküz etme imkanı buldular. İngilizler onlara Ruganda'yı filan da teklif etmişlerdi. Arjantin teklif edilmişti Ama Filistin'e büyük bir yahudi göçü oldu. Küçük bir yahudi toplumundan yaklaşık, 90-100 bin civarındaydı. Belki o asrın başında Dünya savaşı'ndan sonra II. Dünya Savaşı'na kadar beşyüzbin'i aşan ciddi bir yahudi göçü başladı. Böylece ilk defa Yahudiler bir toprakta nüfus olarak, yoğunlaşma imkanı buldular. I. Dünya Savaşı onlara onu sağladı.

I. Dünya Savaşı'nın sonuna kadar dikkat edin Yahudi'lerle müslümanların alıp veremeyeceği hiçbir şey yoktur. Müslümanların anti senitizm diye bir meselesi, tarih boyunca olmamıştır. Müslümanların meselesi anti siyonizm'dir. Yani yahudi'lerin siyasi ve ideoloji haline gelmesidir. Biz yahudileri ehli kitap olarak görüyoruz. Yani insan olarak bir kere eşitsiz görmüyoruz. Onlar da eşit olarak insan statüsündedirler ve ayrıca müşriklere göre de daha ayrıcalıklı bir statüye sahiptirler. Hz. Musa'nın tahrif de edilse takipçileridirler. Halbuki Hristiyan'lar nasıl görürler? Özellikle Katolikler yahudileri "God killer" olarak görür yani Tanrıyı öldüren kavim. Hz. İsa'yı çarmıha gerdire olayı dolayısıyla kullanılan tabir budur. Dolayısıyla da Tanrı'yı bir kere katleden kavmi affetmek mümkün değil. Onun temizlenmesi bir ölçüde dini bir vebcedir. Hristiyanlar üzerine Müslümanlar

için böyle bir dini vecibe olmadığı aksine onların hukukunun garanti altına alınması bize dini vecibe. Şimdi böyle bir durumda müslümanların gerek Bağdat'ta Abbasi döneminde, gerek Endülüs'te, gerek Osmanlı'da gerek hatta Hindistan ve diğer bölgelerde bulunan yahudi azınlıklar konusunda müslümanların yahudilerle bu anlamda anti semitik bir mücadelesi olmamıştır. Çünkü, dini prensiplerimize aykırı bu olgu. Yahudilerin Filistin'e göçleriyle birlikte yaşanan olay şu; Avrupa semitizm problemini Ortadoğu'ya ihraç etmiş oldu. Yani islam toplumlarına ihraç etmiş oldu. Böylece II.Dünya Savaşı sonrasında bir İsrail devleti ortaya çıktığında ki bu asırdaki ikinci önemli dönüşümdür. kitle gitti oraya yerleşti. O kitle orada kültürel bir ur idi. Yani oraya intibak edememiş bir ur pozisyonunda idi. Sizin bünyenizde olmaması gereken normal süre içerisinde de olmayacak olan bir şey size getirilip yapıyor. Ortadoğunun jeopolitiğinde, jeokültürel yapısında II. Dünya Savaşına kadar bir İsrail devletinin varlığı sözkonusu değildir. Bu tarihi şeyler dışında üçüncü olarak da Atlantik eksenini Ortadoğu'da bir karakol elde etti. Yani A.B.D. Ortadoğu'da bir karakol elde etti. Burada şunu da göz önünde bulundurmak lazım. İki yaklaşım vardır. Biri der ki; A.B.D. İsraili karakol olarak kullandı, kullanıyor; bir diğeri de İsrail A.B.D. vatandaşları arasında da kongre üyeleri gibi güç eliti içinde de yahudiler önemli bir etkiye sahipler. O zaman aynen Avrupa'dan Atlantik eksenine kaydırmada yahudilerin oynadığı rol gibi aynı yahudilerin İsrail'deki oluşumu bir karakol olarak kullanmaları da bir vakadır. Orada da yahudiler arasındaki mezhep farklılıklarını iyi tahlil etmek lazım. Amerika'daki yahudilerin en fazla gelebildikleri yer; liberal ve konzervatif. Ama İsrail'de yağunlaşmış yahudiler genellikle doğu Avrupa yahudileridirki çok daha fazla eksatrinist yahudilerdir. II.Dünya Savaşı bu dönüşümü yaşattı yahudilere ve bir devlet haline geldiler, bir ulus devlet oldular. Ama öylesi bir ulus devlet ki varlığını iki şeye bağlı; Birisi uluslararası organizasyonlar, BM gibi organizasyonlar, ikincisi de o hakim eksenin kollamasına, gözetlemesine bağlı. Bağlı bulunduğu coğrafya'ya yabancı. Bulunduğu coğrafya onu reddediyor ve o coğrafyaya sızması mümkün değil. O coğrafyada etkin olması mümkün değil. Ne şekilde etkin olacak? Onunda belli kademeleri vardır İsraililer açısından. Birincisi kendi güvenlik şe-

ridini temin edecek. Oraya kadar yayılacak, yani İsrail'i korunabilir bir coğrafyaya kavuşturacaklardı. Onun için 1948 savaşı ve 1967 savaşlarında buna ulaşmaya gayret ettiler ve belli ölçülerde de ulaştılar. İkinci olarakta o bölgedeki ihtilafları etkin bir şekilde kullanmaya bağlı olarak bir takım diplomasi ilişkileri kurmaları gerekliydi. Onu da çok iyi kullandılar. Belli bir intelijansiyayı da çok iyi kullandılar. Ve Arap ülkeleri arasındaki ihtilafları Baas partisi içindeki ihtilafları, Araplarla-Türkler arasındaki, İranlılarla Irak arasındaki ihtilafları kullanarak, varlıklarını idame ettiriyorlar.

Daha başka bir avantaj da uluslararası organizasyonlarda normal bir İsrail vatandaşı gözükmeyen ama İsrail vatandaşı gibi davranan bir zümre vardı. Yani BM'de Amerikan vatandaşıdır, yahudidir. Ama kimse onun yahudi olduğunu bilmez. Ve yaptığı operasyonları Amerikan vatandaşı, Amerikan diplomatı olarak yapar. Hatta İngiliz, Fransız diplomatı olarak yapar. Ama gözettiği yahudi menfaatleridir. Herhangi bir Arabın ya da Türk'ün böyle bir imkanı yoktur batı toplumları içinde. Şimdi esas gelinen nokta neydi? Üçüncü safha. Bu ikinci safhada farkettiler ki belli bir süre içinde bütün gayretlerine rağmen Ortadoğu'da meşru olamadılar. Halklar onları reddetti, Filistin'liler üzerine hakim olamadılar, intifada müthiş bir ders verdi onlara. Dikkat edin FKÖ hep dışarda eylem yapardı. İntifada İsrail içinde kitlesel bir faaliyet yapabilme becerisi gösterdi. O bakımdan intifada olayı, İsrail'in ne kadar uğraşırsa uğraşsın o bölgede güvenlik hatta oluşturmak için, belli bir problemle karşı karşıya olduğunu ortaya koyuyor idi. Sovyetlerin yıkılışından sonra iki tane savaş oldu. İki tane askeri müdahale oldu. Yeni dünya döneminde I.si Körfez Savaşı, II. si Somali çıkarması. Körfez Savaşı sonrasında Ortadoğu Barışı imzalandı. Ortadoğu'da barış süreci başladı. Madrid'te 1991 Ekim'inde, biliyorsunuz Mart'ta Irak'a karşı operasyon tamamlandı. O senenin sonunda bir barış süreci yaşandı. Hani Endülüs'ten islamın silinmesine bir misal gibi Filistin'i de Endülüs haline getireceğiz gibi sembolik mukayeseler de yapıldı. Böyle bir süreç başlatıldı. İkinci müdahale Somali'ye yapıldı, Afrika'ya yapıldı. Onun akabinde de Güney Afrika Cumhuriyeti'nin normalleşme ve Afrika'ya sirayet süreci başladı. Güney Afrika, İsrail, Singapur ve Hong Kong. Buralar Singapur ve Hong Kong biraz

daha ayrı bir tartışma konusu gibi görülebilir. Ama buralar genellikle yahudi sermayesinin etkin olduğu yerler. Ve Atlantik eksenli operasyonlarının çoğu zaman yönlendirildiği bölgelerdir. İsrail açısından problem, Güney Afrika açısından da problemdir. Bunlar iki kutuplu dünyada zemin bulamamışlardır, reddedilmişlerdir. 3. dünyada hiçbir ülke, üçüncü dünya ülkeleri arasında İsrail'i tanımaz, İsrail'i tanımıyor. İsrail sadece Amerika ve Avrupa tarafından öncelikle tanınan, Güney Amerika vs. ülkeleri tarafından tanınan bir devlet Güney Afrika Cumhuriyeti hakeza müthiş ekonomik potansiyeline, Afrika üzerinde etkin siyasi konumuna rağmen meşruiyet kazanamamıştır. Birisi beyaz ırkçılığı anlamında, birisi yahudi ırkçılığı anlamında ve üçüncü dünya ve diğer ülkelerin yani hakim eksen dışında kalan ülkelerin reddettiği iki ülke konumunda, Soğuk savaşın bitmesiyle birlikte bu iki ülkeye meşruiyet kazandırıldı. Yani bunlar artık meşru karakollar durumunda. Birisi Asya'da, birisi Afrika'da meşru bir takım politikaları takip etmek üzere kullanılacak güçler konumunda. Şimdi bir barış süreci içerisinde özellikle uygulanması gereken bir başka olay bence Yahudilerin bu dönemde farkettiler bir başka realite oldu. Bu realite Amerikan ekseninin özellikle uluslararası ekonomik politika açısından zaaf gösteren bir eksen olduğunun anlaşılmasıdır. İsrail'i kurduran Atlantik eksenidir. Ama İsrail gücün ve ekonomik kaynakların Asya'ya doğru kaydığını keşfetti. Eğer Ortadoğu'ya ve Asya'ya yabancı bir unsur olarak, gayri meşru bir unsur olarak, Ortadoğu'da varlıklarını sürdürürlerse Asya'ya sirayet edemeyeceklerini farkettiler. Orta Asya'daki ekonomik kaynaklar üzerinde bir etki alanının oluşması, Uzak Doğu'da bir yeni ekonomik dış potansiyelin ortaya çıkışı. Bu iki yeni faktör dolayısıyla İsrail ile yahudiler bu bölgeye sirayet edebilecek, Asya'ya sirayet edebilecek bir zemin aradılar. Ve bence de barış süreci onlara bu imkanı sağladı. Bugün İsrail artık meşru bir zeminde kendince meşru olan bir zeminde rahatlıkla Asya'ya sirayet edebileceklerdir. İsrail'in Orta Asya'daki teknik yardım adı altında veya ekonomik işbirliği adı altında bu operasyonları Uzakdoğu'da Çin ve Hong Kong içlerinde bir takım mali ve ekonomik anlaşmalar bir araya geldiğinde İsrail'de artık meselenin bir Ortadoğu barış meselesi ötesinde yeni bir strateji'nin ana unsurları olarak ortaya konduğunu gös-

terebilir. Burada şu noktalara dikkatinizi çekmek istiyorum. Barış süreci içerisinde sınırlarla ilgili ihtilaf konularını hallederek bir güvenlik şeridi oluşturmak hedef bu. Bu güvenlik şeridi içerisinde bölgede meşru, eşit haklara sahip bir ülke olup ve enternasyonal sürecini tamamlamak. Şimdi konuşmamın başındaki şeye dikkat edin. Gettolarda, siyasal birey haline geldiler, entegre oldular, Avrupa toplulukları içerisinde, sonra o siyasal bireyler ve siyonist birlik oluşturular.

Aynı Fransız Devriminin İsrail'i gettoda çıkarması gibi barış Antlaşmasında İsrail Devletini Ortadoğu gettosundan çıkardı. Eşit haklara sahip meşru bir ülke haline getirdi. Üçüncü önemli hedef bu yeni dönemde (stratejik hedef) İsrail'le çatışma döneminde kendi aralarındaki ihtilafları erteleme psikolojisindeki üye ülkelerin barış sonrası da çıkacak iç çelişkilerini aktif bir diplomasyona kullanılabılır bir ilke kazandırmak. Yani bölge ülkesi Ürdün'le Suriye arasında problem var. Herkes bunu biliyor. Mısır'la Libya arasında problem var. Suriye ile Irak arasında problem var. Ama İsrail söz konusu olduğunda bu ülkeler ihtilaflarını erteliyorlar. Şimdi İsrail bu ihtilafları açıkça diplomatik anlamda körükleme şansına sahip olduğu yeni bir döneme girmiş oldu. Ve bu dönemde dikkat edin İsrail'in barış süreci içinde birbirlerine büyük ihtilafı olmaması Ortadoğu ülkesi kalmadı. Ürdün'lülerle Filistin'liler birbirine düştü. Suriye ile Ürdün birbirine düştü. Suriye ile Irak zaten birbiri ile Irak zaten hepsi ile ihtilaf haline geldi. Karşıdaki Arap bloku bunun da ötesinde İslam bloku parçalanmış oldu. Diplomatik avantaj sağlıyordu bu durum İsrail'e. Dördüncü olarak bölgenin jeoekonomik kaynaklarını kullanmak için gerekli meşru ilişkiler ağını kurmak ve bu konuda uluslararası Yahudi finansmanı desteğini çok uluslu projelere yönelmek. Şimdi eskiden su Türkiye'nin elindeydi ve petrol Arapların elinde. İsrail orada hem susuz hem petrol'suz. Vaadedilmiş topraklar güzel ama bu vaadedilmiş topraklar zengin olsa fena olmaz. İsrail şu anda herhalde dünyanın en az su kapasitesine sahip ülkelerinden birisi bu coğrafya içinde. Bu kaynaklara nasıl girilebilir? Yani bu kaynaklara nasıl nüfuz edilebilir?

Bölgeye ekonomik olarak nüfuz etme imkanını kurmak suretiyle eskiden Yahudi, sahiplerinin Yahudi olduğu bilinen şirketler bile Arap ülkelerine nüfuz edemiyorlar idi.

Şimdi rahatlıkla nüfuz eder hale geldiler. Yani Yahudi finansmanı çok uluslu projeler ile projenin ekonomik kaynakları üzerinde Yahudi'lerin söz hakkını temin etmek. Eksen Asya'ya kayıyor kaynak itibariyle. Aynı Amerika'da olan durum gibi. Kaynak itibariyle kaydığı anda nedir o eksenin ana unsurları? Diyelim Orta Asya petroleri, doğalgaz ve petroleri, körfez petrolü, Türkiye'deki su kaynakları, Azeri petroleri ve Uzak Doğu'daki petroler ve mali kaynaklar. Bütün bu unsurlara şu anda İsrail nüfuz etmiş durumda. On sene önce İsrail'in böyle bir şansı yoktu. Yani İsrail yerellikten stratejisini global bir stratejiye dönüştürdü. Ufak Gazze şeridi ile ufak iki tane bölgeyi verdi. Buna mukabil kendisi uluslararası global bir strateji unsuru haline geldi. Ve her ülkedeki Yahudi potansiyelini bu anlamda mobilize eder hale geldi. Bence İsrail'in hesabı sadece Ortadoğu'da rahat etmek üzerine kurulu değil. Asya üzerindeki operasyonlarını, 3. Dünya kaynaklarındaki operasyonlarını rahatlıkla yapabilmelidir. Şu andaki temel hedef bu.

Beşincisi; bölgesel meşruiyetin getirdiği yeri araklarla öncelikle Asya'da olmak üzere Güney ülkeleriyle diplomatik ve ekonomik ilişkilerini geliştirmek. Bunu yaptı. Hindistan'la, Çin'le Hindistan'la zaten stratejik anlamda bir işbirliği potansiyeli vardı. Şimdi de özellikle çok yakın ilişkiler içerisine girdiler. Böylece Güney ülkeleri dediğimiz Güney-Kuzey kutuplaşmasında İsrail eskiden Güney ülkeleri tarafından Kuzey'in Güney'deki ajanı olarak görülürdü, veyahut kuzeyin bir parçası olarak görülürdü. Avrupa spor karşılaşmaları bile Avrupa'ya bağlı. Niye şimdi Avrupa bilmem ne basketbol maçında İsrail'le karşılaşılıyor? Ne alakası var İsrail'in Avrupa'yla? Çünkü o tarafta spor karşılaşması bile yapabilecek meşruiyeti yok. Ama şimdi bütün güney ülkelerinde güney-kuzey kutuplaşmasında, İsrail güneyin neredeyse motor gücü olmaya niyetli. Yani ortadoğu ve Ortadoğu yerelliğine sıkışmış idi. Şimdi global bir stratejiye doğru geçiş sağlamaya gayret ediyor. İslam dünyası soğuk savaş döneminde İsrail meselesine endekslendi. Yani İslam dünyasının bütün problemleri ve öncelikli problemi gündemin birinci maddesi İsrail idi. Ortadoğu yerelliğinde İsrail'di. Şimdi yeni bir güçler dengesi ortaya çıkıyor.

İslam dünyasına belki de bir anlaşmanın sağlayabileceği tek avantaj,yeni önemli bir

avantaj olabilirdi. Bu endekslenmeden kurtulmaktır. Yani sadece İsrail endekli bir politika üretimi dışında müslümanlarında daha global bir strateji oluşturup onun içinde İsrail'i mahkum edecekse, İsrail'le mücadele edecekse onun içinde mücadele etmesi gerekirdi. Şimdiye kadar biz genellikle, bir de o yenilgiye mahpus olduk. Yani Ortadoğu yerelliğinde global bir strateji üretme şansını kaybettik. Şimdi Napolyon'un soruları ilginç. Yani o sorular şimdi de geçerli. Yani eğer entegre olmak istiyorlarsa Ortadoğu'ya, bence şu şekilde bu soruların şu andaki formülasyonu şöyle ortaya konabilir. İsrail yahudileri Filistin'e göçe motive edilen, vaadedilen toprakları kontrol altına alma idealini nasıl değerlendirmektedir? Vaadedilen topraklar bugünkü İsrail sınırlarının ötesinde Fırat'tan Nil'e kadar uzandığına göre bu coğrafyada yaşayan ülkelerin toprak bütünlüğü İsrail açısından ne kadar anlamlıdır? Yani İsrail burada meşru bir ulus devlet olmak istiyorsa bu sınırlara saygısı var mı? Ari ırkın üstünlük iddiasından büyük ızdırap görmüş yahudiler, kendi seçilmiş millet inancını nasıl tevil edeceklerdir? Nerede olurlarsa olsunlar yahudileri bir tek ulus olarak tanımlayan İsrail, diğer ülkelerde yaşayan yahudi'leri o ülkelerin vatandaşları olarak mı, yoksa İsrail stratejisinin önemli unsurları olarak mı görmektedir? Geçmiş dönemde bölge içinde hayat alanı bulabilmek için etnik ihtilafları ve iç çekişmeleri etkin bir şekilde değerlendiren İsrail, bundan sonra da bu politikasını sürdürmeye devam edecek midir? Filistin meselesinin özünde Eriha ve Gazze meselesi olarak değil, Kudüs meselesi olarak değerlendiren müslüman'ların doğu Kudüs üzerindeki hakları bu yeni çerçevede nasıl ele alınacaktır. Yani entegrasyon müslümanlar, müslümanlar derken yani şu anki bu barış imzasına imza atan devletler; Ürdün, Filistin daha önce Mısır. Bu devletler bu imzaları atarlarken bu konularda hiçbir garanti elde edemediler. Sadece İsrail'in düşmanlığını bertaraf etmek ve birtakım savaşlar sırasında kaybettikleri toprakları geri almak hedefini güttüler. İsrail'in global stratejisinin karşısında ise hiçbir ortak program çerçevesinde bile biraraya gelmediler. Onun içinde şimdi tam bir şok hali yaşıyor. İslam dünyasında herkes İsrail'le anlaşmaya girebilmek için yani anlaşabilmek için peşi sıra diplomatik ataklar peşinde.

Prof. Dr. Cemil OKTAY ile “Gelişen dünya düzeni ve Türkiye” üzerine

RÖPORTAJ

DERYA BOĞAZLIYAN • ÜLKÜ ŞAHİN • N. KÜBRA YILMAZ

Sayın Hocam, öncelikle görüşme talebimizi kabul ettiğiniz için Siyasal Vakfı Bülteni adına çok teşekkür ederiz. Dünyadaki ve Türkiye'deki son siyasal gelişmeler konusundaki görüşlerinizi öncelikle mezun arkadaşlarımızın merak ettikleri muhakak. Bu mülakatla biraz da onların özlemlerini gidermiş olmayı ümit ediyoruz. İzin vererseniz uluslararası düzeyde son yıllarda yaşanan siyasal gelişmelerle başlamak istiyoruz. Efendim yeni dünya düzeni tartışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cemil Oktay: Teşekkür ederim sorunuz için. Çok kısa ve genel başlıklar halinde bu sorunuzu yanıtlamaya çalışayım. Yeni Dünya Düzeni kavramını hatırlayacağınız gibi SSCB'nin dağılmasından sonra ilk kez duyduk. SSCB'nin dağılması, Varşova Paktı'nın dağılması soğuk savaş dönemi diye adlandırdığımız 2. Dünya Savaşı'nın sonundan 1989'a kadar yani Berlin Duvarı'nın yıkılmasını bir çizgi olarak alırsak bu geçen dönemden sonraki yeni dönemin değerlendirilmesi olarak kullanıldı. Tabi bu yeni dünya düzeninin içeriği tartışmalı. Yalnız bilinen şu ki soğuk savaş dönemindeki bloklaşmadan başka bir düzen söz konusu. Bu yeni dünya düzeninin nasıl bir düzen olacağı açık seçik belli değil. Tartışılan bir konu bu. Dolayısıyla bu düzenin içeriğinden çok oluşmasında çeşitli uluslararası aktörlerin ne gibi yönlendirici girişimleri olabilir? Bence bunun üzerinde biraz düşünmemiz gerekir. Bu Yeni Dünya Düzeni nasıl bir düzen olmaya doğru gidiyor? Şimdi bildiğiniz gibi çok büyük bir dü-

zensizlikle karşı karşıyayız. Milliyetçi akımlar, din çatışmaları, mezhep çatışmaları, yerellik-merkezlik çatışmaları... 1989'dan günümüze baktığımız zaman, yani SSCB'nin yıkılmasını izleyen ilk beş yılda daha çok kaotik bir ortamla karşı karşıyayız. Daha doğrusu belirsizlik ortamıyla karşı karşıyayız. Belki sizler de anımsayacaksınız: ABD başkanı Bush gazetecilerin "SSCB tehdidi ortadan kalktı, şimdiki tehdit nedir?" sorusuna verdiği yanıt şimdiki tehdidin belirsizlik olduğu yolundaydı. Gerçekten de günümüze baktığımız zaman çeşitli tahmin etmediğiniz noktalarda

ulusların düzenlerini, uluslararası ilişkilerin düzenlerini sarsan tehditlerin olduğunu görebiliyoruz ve tüm bunlar bir belirsizlik içinde cereyan ediyor. Daha uzun süre bu şekilde mi devam edecek? Bunu söylemek de pek mümkün değil.

Şöyle söyleyeyim isterseniz: Oluşacak olan düzen kalıcı bir düzen değil. Yani belirli bir süre varlığını sürdürecektir. Çünkü her şey oluşum halinde. Bunun nasıl oluşacağını anlamak istiyorsak, mevzunun uluslararası, kıtalar arası, farklı beşeri ve fiziki coğrafyalar arası ilişkilerin mahiyetine bakmak zorundayız. Bu ilişkilerin bence en belirgin özelliği son derece yoğun ilişkiler olmasıdır. İletişim ve ulaşım teknolojilerindeki gelişmeler dolayısıyla daha yoğun bir ilişki yaşıyoruz. Yani bütün farklı kültürler, farklı beşeri coğrafyalar birbirlerinden insanlık tarihinde hiç görülmediği oranda daha haberdarlar. Ticari alışveriş, kültürel alışveriş fevkalade hızlı. Bana sorsanız mevcut kuruluşlar sözünü ettiğim bu canlılığın getirdiği sorunları çözecek bir donanıma sahip değiller. BM olsun, BM'nin yan kuruluşları olsun, bölgesel kuruluşlar olsun, ya da ikili çok taraflı anlaşmalarla yapılmış kuruluşlar olsun teçhizat olarak 1990'lı yıllarda uluslararası ilişkilerin gerektirdiği donanıma sahip değiller. Demek ki önümüzdeki yıllarda uluslararası kuruluşları daha da güçlendiren, onları daha teçhiz eden girişimlerle karşı karşıya gelmemiz mümkündür.

Çizdiğiniz çerçeve içerisinde yeni dönemde veya Yeni Dünya Düzeninde Türkiye'nin konumu nedir?

Cemil Oktay: Doğu Blokunun dağılmasından sonra ilk öne sürülen, Türkiye'ye ilişkin olarak ileri sürülen iddiaların başında ne geliyordu anımsayın: "Türkiye stratejik önemini kaybetti" deniyordu. Oysa bu günlerde de sık sık ifade edildiği gibi Türkiye bir kere stratejik önemini kaybetmiş değil. Tersine Türkiye'nin içinde bulunduğu bölgedeki önemi soğuk savaş dönemine oranla aşırı derecede artmıştır. Yalnız şunu özellikle belirtmek isterim: Hem iç siyaset hem de dış siyaset oluşturma işi soğuk savaş dönemine oranla daha zordur. Neden? Bunun basit bir açıklaması var O da şu: YENİ DÜNYA DÜZENİNDE TÜRKİYE'NİN SİYASET OLUŞTURMA-

DA KULLANABİLECEĞİ DEĞİŞKENLER ARTMIŞTIR. Yani dikkat etmesi gereken ölçülerin sayısında artış vardır. Çok basit bir örnek verirsek; Türkiye'nin doğu komşusu sadece SSCB idi. Bir de İran'dı. Şimdi sayın bakın. Gürcistan var, Ermenistan var, Azerbaycan var. Biri gidiyor üç tanesi geliyor. Demek ki orda bir değişken artışı var. Bu ilk halka. Bir de kuzeydeki halkaya bakınız. Orda Ukrayna yeni bir komşu olarak, farklı bir değişken olarak karşınıza çıkıyor. Deniz yoluyla veya kara üzerinden sınırlar, ülkeler açısından düşünüldüğü zaman değişken sayısı artıyor. Değişken sayısı artınca siyaset oluşturma daha nazik bir konu haline geliyor. Birde ülkelerin değişik beklentilerine, değişik siyasetlerine göre esnek siyasetler izlenmesi gibi bir sorun gündeme geliyor. bu manada baktığımız zaman günümüz düne oranla çok daha farklı. Bilmediğimiz yeni elemanlar, yeni unsurlar bundan sonra oluşturacağımız siyasetin içinde önemli bir noktadır. Burada çok önemli bir değişiklik var. Bu değişikliği yansıtmak, izah etmek mümkün değil. ESKİDEN ŞABLONLAR VARDI. SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİNDE ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE KARŞITLARINIZIN, MÜTTEFİKLERİNİZİN GENEL OLARAK PARTÖNERLERİNİZİN TAVIRLARINI ÖNCEDEN TAHMİN EDEBİLİRDİNİZ. BİR BLOKLARARASI DAVRANIŞ GENEL OLARAK TEK TEK ÜLKELERİN DAVRANIŞLARINI BELİRLERDİ.

Sorunuz dolayısıyla gündeme geldiği için şöyle söyleyeyim. TÜRKİYE'NİN BU YAKIN ÇEVRESİNİ ÇOK İYİ ARAŞTIRMASI, İNCELEMESİ VE İYİ ETÜT ETMESİ GEREKİR. TÜRKİYE'NİN DOYURUCU BİR BİÇİMDE GÜRCİSTAN, AZERİ, ERMENİ, ARAP VE İRAN UZMANLARI OLMAK ZORUNDADIR. Türkiye'nin yakın komşularını her yönüyle ve bilimsel çerçevelerde tanımak gibi bir ihtiyacı vardır ki sözünü ettiğimiz siyasetlerin oluşturulmasında elimizde kullanılabilir bilgiler olsun.

Tabi ben şimdi tespitlerini Türkiye'nin hemen komşusu olan coğrafya ile ilgilendirdim için orayla sınırlandım. Bu, Türkiye sadece yakın komşularıyla ilgilensin, dünyanın diğer coğrafyalarına bakmasın

anlamında değil. Ama takdir edilir ki sınırdaş olduğumuz coğrafyanın bir önceliği vardır. bu önceliği dikkate almaya çalıştım. Bundan ibaret.

Yeni Dünya Düzeni konusunda konuşurken bir belirsizlikten bahsettiniz. Ama yine de bir takım faktörler belli değil mi? Bu faktörlerin ülkelerin dış politikalarındaki bağımsızlıklarına etkisi ne ölçüdedir?

Cemil Oktay: Mutlak bağımsızlık diye bir şey yok. Ülkelerin birbirleriyle ilişkileri sıklaştığı oranda ister istemez herhangi bir tavrınızı, siyasetinizi, paratönerlerinizi düşünerek oluşturuyorsunuz. Kimse başına buyruk bir davranış sergileme özgürlüğüne sahip değil. Tabi burada ülkelerin iktisadi, enformatik güçlerinden kaynaklanan daha fazla ilişki geliştirme becerisine sahip olmaları dolayısıyla belki siyasetlerini savunmada daha öne çıkabiliyorlar. Örneğin ABD herhangi bir siyasette kendi tezlerini uygulamaya geçirme bakımından herhangi bir Avrupa devletinden daha ağırlıklı olabiliyor. Ama bunun nedenleri var. Bu konuda aman aman bir ufuk zenginliğine sahip olduğunu söyleyemezsiniz. Bugün dolar kendisini mark'a ve yen'e bakarak ayarlamak zorunda. Bunları yok farzedemezsiniz. **YOK FARZEDEMEDİĞİNİZ HER DEĞİŞKEN SİZİN BAĞIMSIZLIĞINIZIN FİİLİ SINIRLARIDIR.** ABD oldum olası en büyük emperyalist olarak gösterildiği halde şimdi Ortadoğu'da, Balkanlar'da, Kafkaslar'da Türkiye'nin rızası olmadan, Türkiye'ye rağmen bir girişimde bulunamaz ve bulunmuyor da. Bu, başka bölgeler için de söz konusu.

Uluslararası ilişkilerin değerlendirilmesinde "Tarihin Sonu", "Medeniyetler Çatışması" gibi yaklaşımları açıklayıcı buluyor musunuz?

Cemil Oktay: Şimdi efendim bu söyledikleriniz bir yaklaşım falan değil. Bunlar doğrudan doğruya bir tez. Hem Fukiyama'nın "Tarihin Sonu" tezi hem de Huntington'un "Medeniyetler Çatışması" tezi son derece abartmalı tezler. Ve yayınlandıkları günden itibaren yoğun eleştirilerle karşılaştılar. Her aşırı tezde görülen özellikleri bu iki tezde de görmek mümkün.

Aşırılık derken bir tutarsızlık mı?

Cemil Oktay: Bir kere kendi içlerinde son derece tutarsız oldukları noktalar var.

Ama ben aşırı tabirini bir gözlemi çok abartmak anlamında kullandım. Yani belli bir yerdeki bir olayı başka coğrafyalara da yaymak. "Küçük bir ampirik gözlemden yola çıkarak bir genelleme yapmak" bunu bu şekilde alıyorum. Bu tezler nüanslı ifade edilmiş görüşler değil. Ayrıca hem Tarihin Sonu tezinde hem de Medeniyetler Çatışması tezinde 1990'lar dünyasının olaylarını belirleyen birçok önemli değişkenin de ihmal edildiğini görürüz. İhatalı çalışmalar değil bunlar. Biraz aceleye getirilmiş jurnalistik yönü ağır basan, gazeteci esprisi ağır basan her ne kadar akademisyenlerden kaynaklanan tezler olsa da güncelle böyle bir yanıt verme endişesinden kaynaklanan abartmalı tezler.

Bilimsel değildir diyebilir miyiz?

Cemil Oktay: Kesinlikle söyleyebilirim. Yani bilimsel sıfatını yakıştırmakta her iki tez için de güçlük çekerim. Yalnız Tarihin Sonu ile ilgili bir şey söylemek istiyorum. Bu teze katıldığım anlamında değil. Şu kadarını söyleyeyim: 19.yy. öncesinde özellikle de 19.yy.ikinci yarısından sonra tarih "bir yol gösterici" olarak yorumlanıyordu. Yani top nereden geldiği nereye doğru gittiği yolunda tarih bize bir çizgiyi işaret ediyordu. 19.yy. düşünürlerinin bunlar marksist olsun pozitivist olsun farketmiyor anlayışında tarih adeta toplumların elin-

den tutuveren bir güçtü. Bunu bugün söylemek mümkün değil. Tarihe karşı yaklaşımımızda önemli bir değişim oldu. Sanayi toplumlarını kastediyorum. Tarih eskisi gibi elimizden tutuveren, nereye gittiğimizi bize önceden söyleyen, bir genel geçmişten geleceğe yönelik genel doğrunun adı olmaktan çıktı. Buna Tarihin Sonu diyemezsiniz. Bunun SSCB'nin yıkılmasıyla alakası yok, onu da söyleyeyim. Aşağı yukarı 2. Dünya Savaşı'ndan sonra Marksizm'e yönelik eleştirilerde, hatta metafiziğe yönelik eleştirilerde açıkça ortaya çıkıyor bu sonuç. Bunu da bir kayıt olarak eklemek ihtiyacını duyuyorum.

Hocam, dünya genelinden tekrar Türkiye özeline gelirse, önümüzdeki dönemde Türk siyasal sisteminin önündeki temel sorun ne olacaktır?

Cemil Oktay: Türkiye'nin hukuk devleti olmak gibi iki yüzyıldır sürdürdüğü bir tarih var. Türkiye hukuk devleti olmakta güçlükler çekiyor. Evvela Türk siyasal sisteminin hukuk çerçevesinde işlemek gibi bir sorunu var. Bu soru önümüzdeki yıllarda da gündemde kalacak. Ve belki bunu çözebildiği zaman Türk Toplumunu sorunlarından arınmayacak. Yine sorunları olacak ama bugünkü mahiyette değil başka mahiyette. Hukuk devleti diye özetledim. Bu tabii bireysel özgürlük demek. Siyasal iktidarın ve siyasal iktidar adına hareket eden yönetimin keyfilikten uzaklaşması, kurallar çerçevesinde davranması demek. Hukuk devletinin karşıtı keyfiliktir, belirsizliktir. Hukuk devleti belirlilik demektir, güvence demektir. Ve tabii bireyin açısından baktığımız zaman da özgürlük demektir. Türk siyasal sisteminin önündeki temel sorunlardan birisi halen budur ve önümüzdeki yıllarda da bu olacaktır diye düşünüyorum. Bir ikinci sorun ekonomik başarıyla ekonomik performansla ilgilidir. Türk siyasal sistemi hukuk devleti olma arayışlarını olumlu bir biçimde sonuçlandırmak için, dolayısıyla hukuk devletinin gereklerini yerine getirebilmek için aynı zamanda bir ekonomik performans dolayısıyla hukuk devletinin gereklerini yerine getirebilmek için aynı zamanda bir ekonomik performans göstermek durumunda. Önümüzdeki yıllarda ister istemez bu Türk siyasal sisteminin temel kaygılarını düşündüğü-

müz zaman giderek dışarıya açılan bir sistem olmasını bekleyebiliriz. Dünyanın değişik coğrafyalarıyla daha içli dışlı, daha samimi, daha yağun ilişkilerin içinde bir Türk siyasal sistemini önümüzdeki yıllarda görebiliriz. Tabii ki güncel bir takım tartışmaları aşarak önümüzdeki yıllara baktarsak böyle bir sonuca varmak mümkündür diye düşünüyorum.

Türkiye'deki sistem tartışmalarını ve içinde bulunduğumuz siyasi durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cemil Oktay: Türkiye 1980'de bir askeri darbeden geçti. Bugün askeri darbeye kaleme alınmış bir anayasa ile yönetilmekte. Tabii sadece anayasa değil başka yasalar da var. 1982 anayasası ile oluşturmaya çalıştığımız siyasal sistemin pek ciddi güçlüklerle karşı karşıya olduğu hiç tartışma götürmeyecek bir husus. Mutlaka sivil siyasal güçlerin daha doğrusu siyasal partilerin kendilerinin bir anayasal metin üzerinde uzlaşmaları gerekiyor siyasal sistem tartışmalarını noktalamak için. BİR DE VATANDAŞ'A KUŞKUYLA BAKAN DEĞİL VATANDAŞ'A GÜVENEN BİR ANLAYIŞ DA MÜMKÜN. Oysa 82 Anayasa'sını bireye güvenmeyen bir anlayışla yazdık. Galiba sorunumuz da bu. Hukuk devletini de bunun için gerçekleştirmekte güçlüklerle karşılaşılıyor. TÜRKİYE'NİN SÜRATLE BİREYE GÜVENEN, BİREYE GÜVENCE SAĞLAYAN BİR HUKUK SİSTEMİNİ HAYATA GEÇİRMEME İHTİYACI VAR. Bireylerin kutsal bir varlık olduğunu hukukumuza geçirmek ve bireye güven vermek zorundayız. Biz bu zamana kadar hep toplumu, devleti öne çıkaran bir anlayışla yaptık. Bireyi hiçbir zaman için ön plana çıkartamadık. Oysa modern toplum demek bireyin öne çıktığı toplum demek. Tabii bu bir denge sorunudur. Yani bireyi öne çıkarmak bireyle devlet arasındaki bir denge sorunu değildir. Bireyi güvence altına aldığımız zaman dolayısıyla devleti de güvence altına almış olursunuz. Toplumsal düzeni güvence altına almış olursunuz. Bütün mesele bakış açısından kaynaklanır. Bu manada bakış açımızı değiştirmek zorundayız.

Toplumumuzun sosyo-politik geleneği içinde Başkanlık Sistemini değerlendir misiniz?

Cemil Oktay: Ben bir vesile ile bu konuda daha önce de çok kısa bir yazı yayınlamıştım. Orda şöyle diyordum: Türkiye başkanlık sistemi ile mi yoksa parlamenter sistemle mi yönetilsin, bence sorun bu değil. Asıl sorun biraz önceki sorunuza verdiğim cevapta yatıyor diye düşünüyorum. Yani Türk siyasal sistemi bir hukuk devleti olsun, bireyin hukuk güvencelerinin sağlandığı bir düzen olsun. Onun başkanlık sistemi olması, parlamenter sistemi olması o kadar önemli değil. Başkanlık sistemi etrafında da yapabilirsiniz, parlamenter sistem etrafında da yapabilirsiniz. Yeter ki hukuk devletini gerçekleştirin. Başkanlık sistemi ABD tarihinin ürettiği bir sistem. Ama her ikisinin ait olduğu bir sınıf var: Hukuk devleti. Çoğulculuğun, bireysel hak ve özgürlüklerin gerçekleşebildiği dolayısıyla iktidar-muhalefet dengesinin zalim-mazlum dengesinin olmadığı bir hukuk devleti. Türkiye hukuk devletini gerçekleştirdiği andan itibaren başkanlık sistemi olmuş, parlamenter sistem olmuş benim anlayışına göre farketmez. Yalnız Türkiye'nin modernleşme tarihine baktığımız zaman Türkiye daha çok parlamenter sistem geleneğine sahiptir. Yani parlamenter sistem bizim daha samimi olduğumuz, alışkın olduğumuz bir sistem. Biliyorsunuz toplumların alıştığı kurumlar yeni kurumlara oranla daha kolay işletebildikleri şeylerdir. Dolayısıyla başkanlık sistemi bu manada Türkiye'nin hangi sorununu çözer, bir yanıt veremiyorum. Daha hızlı çalışan, daha etkin çalışan bir yönetimimiz mi olur? Hayır, çünkü yönetimimizin hızlı çalışmamasının, etkin çalışmamasının sebebi sistemin parlamenter sistem olmasından kaynaklanmıyor. Daha çok başka sorunlardan kaynaklanıyor. Önemli bir tartışma olduğu kanısında değilim. Ama hukuk devleti, bireyin hukuki güvenceleri sistemin başkanlık veya parlamenter sistem olmasına oranla daha önemli.

Bütün bir toplumun zihniyetinde, entellektüel kavramlarında önemli değişimler olması gerektiğini düşünüyorum. Bu zaten oluyor. Sizler istiyorsunuz istemiyorsunuz diye değil toplumlar kendiliğinden değişiyor. Türk Toplumunu 94 yılında 50 yıl önceki Türk Toplumunu değil. Kavramlar değişiyor, yeni yeni kavramlar ortaya çıkıyor,

yeni tahliller ortaya çıkıyor. Ama iktidarın zihniyeti değişirse ne olacak? Bir seçimle iktidar değişir başka bir iktidar gelir. Demek ki demokrasinin sorunu iktidar sorunu değil. Şimdi önemli olan toplumun kendisini ifade etmede daha esnek kavramları kullanabilmesi. Ve bir de biz genellikle demokrasiyi severiz de muarızlarımızı sevmeyiz. Halbuki demokrasiyi sevdiğiniz andan itibaren muarızlarınızı sevmesiniz bile en azından onlara katlanmak zorundasınız. Çünkü insanları torbadan çıkartamayacağınıza göre insanların zihniyeti farklı olacak.

Demokrasi biraz farklılıklara tahammül etmek demek. İktidarsınız, karşınızda muhalefet var ve muhalefet sizin gibi hareket etmeyen, sizin gibi düşünmeyen bireylerden oluşmuştur. Bu konuda başka bir sorun var. Çoğulcu demokrasi dediğimiz bu sistem, muhalefetle iktidar çok zıt kutuplarda yer aldıkları zaman işlemiyor. Demokrasi biraz merkez rejimi. Yani zevklerin, iktisadi yaşamın, siyasal tercihlerin hatta çoğu zaman GÜNCEL YAŞAMIMIZDAKİ ESTETİK ANLAYIŞLARIN MERKEZDE TOPLANDIĞI BİR REJİMİN ADIDIR. Sözelimi şimdi siz iktidar olacaksınız. Bir önceki iktidarın yaptıklarının tamamen yüzde yüz tersini yapacaksınız. Siz muhalefete geçtiğiniz zaman bu sefer yeni gelen sizin yaptıklarınızın tamamen tersini yapacak. Bu mümkün değil. Demokrasi biraz tarafların birbirine yaklaştıkları rejimin adıdır. Yani bu anlamda aşırılıklara tahammül eden bir rejim değildir. Nitekim demokrasi için orta sınıf rejimi deniliyor. Orta sınıf sadece ekonomik anlamda almayın. Zevkler, estetik, siyasal yaklaşımlar. Dolayısıyla çoğulcu demokrasi eğitimiyle, ekonomik bağlılığıyla ve dünyaya bakışıyla merkezileşmiş toplumların işi. Türk siyasal sisteminin nasıl işlediğini iyi anlamamız için bakmamız gereken önemli noktalardan bir tanesi, partilerin ayrıldığı hususlar kadar birleştiği hususlardır. Çünkü toplum paylaşmak demektir. Mekanları paylaşıyorsunuz, insanlarla tartışma konularını paylaşıyorsunuz. Bazen idealleri paylaşıyorsunuz, tarihi paylaşıyorsunuz. Toplum bir paylaşma meselesi... İşte bu paylaşımında bir ortada birikme gerekli. Bir toplumun içinde taban tabana zıt farklı

dünyalar iç içeyse onlar bir şey paylaşmıyorlar demektir. Böyle bir toplumda da demokrasi olmaz, çoğulcu demokrasi olmaz.

Son olarak demokrasi kendisini sona erdirecek ideolojinin iktidarına izin verebilir mi?

Cemil Oktay: Şimdi demokrasi kendini sona erdirecek bir ideolojinin iktidarına izin verebilir mi? Verebilir. Nasıl verebilir? Kendinden çok emindir. O zaman verebilir. Demokrasinin bir anlayışı var. Bu özgürlük anlayışa müsaade edilir mi soruyorsunuz. Evvela ortaya çıkan herhangi bir anlayışın bu tür bir tehdit içerdiğine kim karar verecektir? Bu çok ciddi bir sorun. Burada şunu söyleyebiliriz: Mesela X düşüncesi demokrasiyi yıkacak. Bunu hangi ölçüye göre söyleyeceksiniz? Genellikle benim gördüğüm ampirik görgül olarak siyasi sistemler, Sistemi tehdit etmediği sürece aşırılıklara müsaade edebiliyorlar. Sistemin bu tehdidi algılaması genellikle onun performansıyla ilgilidir. Mesela ABD'deki son olaya bakalım. Oklahoma'daki terör olayına... Bu olayın aşağı yukarı gazetelere yansıdığı kadarıyla arkasındaki bir takım milis kuruluşlardan kaynaklanan destek te anlaşıldı. Önümüzdeki günlerde bu tür kuruluşlara ABD hoşgörüsüyle bakmayacaktır. Bu zamana kadar bakmış ama bir Oklahoma tecrübesinden sonra hala bakar mı bilmiyorum. Bakamaz gibime geliyor, Bu biraz olayların içinde, yaşamın içinde verilecek bir cevap. Kolay bir cevap olmadığını biraz önce belirttim. Çünkü hangi ölçüye göre siz X düşüncesine "Sen sistemi tehdit eden bir düşüncesin" diyeceksiniz. Tabi yasallık önemli ölçülerden bir tanesi. İşte bir zamanlar batıdaki komünist partilerin geçirdiği transformasyon... Komünist partilerin transformasyon öncesi yaklaşımları, proleterya diktatörlüğünü sağlamaktı. Yani iktidar olacak ve proleterya diktatörlüğünü kuracak, sonra uzaklaşacaksınız. Bu sefer demokratlar gelecek. Böyle bir mekik hareketi mümkün değil. Sonra vazgeçtiler, dediler ki: "Biz herhangi bir partiyiz. Diğer partiler gibi seçimle iktidara geliriz, seçimle iktidardan gideriz. "Zaten çoğulcu demokrasinin vasıflarından bir tanesi seçimle iktidara gelmek değil, seçimle iktidardan gitmektir, artı bağımsız yargı. Bakınız orda da çok büyük yarılgılarımız var. Biz demokrasiyi hep

partilerle, seçim sandığıyla özdeşleştirmişiz. Yanlış değil ama eksik. Mesela Naziler seçimle iktidara geldiler, darbeyle iktidara gelmediler. Ama herhalde 3. Reich'i Almanya'da bir demokrasi örneği olarak gösteremezsiniz. Mümkün değil. Dolayısıyla çoğulcu demokrasi seçimle iktidara gelinen yer değil, iktidarların seçimle iktidarlara terkettikleri yerdir, artı iktidarlara sırasında yargı denetimine açık olan rejimlerdir. İktidar bir karar verir. Bu birey olarak sizin işinize gelmezse bir hukuk kuralına dayanarak hakkınızı savunursunuz. Bugün Anglosaksonlar yargı bağımsızlığında çoğulcu demokrasinin en başarılı örneklerini vermektedirler. Tabi hiçbir yerde mutlak yargı bağımsızlığı yoktur. İnsanın güncel yaşamında doğrular da var, yanlışlar da. Yani bu, üç tane yargıç her zaman doğru karar verir anlamına gelmez. Ama verilen karara itiraz hakkınız vardır. Birinci derece mahkemede kaybettiğiniz bir davayı ikinciye, temyize, istinaf mahkemesine götürebilirsiniz. Yollar açıktır. İşte bir de bu: Çoğulcu demokrasi bireyin önünde yolların olması demektir. Bu treni kaçırdım, 15 dakika sonra başka bir tren daha var. Ya da bugün kaçırdım, ama yarın yakalayabilirim. Bu manada fertlerin sıkışmamış olması, kullanabilecekleri vasıtaların olması çoğulcu demokrasinin daha zengin bir toplum olduğunu gösterir.

Sayın Hocam, bu güzel sohbet için çok teşekkür ediyoruz.

Siyasal Vakfı Üyeleri

Dr. M. CÜNEYT BİRKÖK

1959 yılında Elazığ'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Elazığ'da tamamladı. İ.Ü. SBF'den 1983 yılında mezun oldu. Mezuniyeti müteakip Mimar Sinan Üniversitesi'nde Araştırma Görevlisi olarak göreve başladı. 1989-1993 tarihleri arasında Amerika'da bulundu ve akademik çalışmalar yaptı. Evli.

Adres:
Libade Cad. Çamlıca st. I. BLD:35 8190
K.Çamlıca/İSTANBUL Tel: 324 81 63

ERKAN ERKMAN

1961 yılında Afyon Sandıklı'da doğdu. İlkokul ve ortaokulu Isparta'da, liseyi Urla lisesinde tamamladı. İ.Ü. SBF'den 1983 yılında mezun oldu. Halen serbest ticaretle uğraşmaktadır. Evli.

Adres:
Akdeniz Cad. Sarı Nasuh Sok.No: 10/1 FATİH/İST.
Tel: 532 10 05

ASLAN ÜNLÜ

1961 yılında Yozgat Sorgun'da doğdu. İlkokul ve Ortaokulu Sorgun'da, liseyi Yozgat Gaziosmanpaşa lisesinde tamamladı. İ.Ü. SBF'den 1983 yılında mezun oldu. Mezuniyeti müteakip İ.Ü. Hukuk Fakültesinde master yaptı. Özel sektörde yayıncılığa başladı. Halen Yeni Asya Yayınlarında idareci olarak görev yapmaktadır. Evli.

Adres:
Yeni Asya Yayınları Sanayi Cad. Selvi Sok. No:5
Yenibosna/İST. Tel: 551 32 25 (3 Hat)

TURAN ATLAMAZ

1960 yılında Çorum'da doğdu. İlk ve Orta öğrenimini Çorum'da tamamladı. İ.Ü.SBF'den 1984 yılında mezun oldu. Mezuniyeti müteakip bir süre Hak-İş Konfederasyonunda Basın Müşaviri olarak görev yaptı. Daha sonra İçişleri Bakanlığı'nda Kaymakam Adayı olarak göreve başladı. Halen Muş Varto Kaymakamı olarak görev yapmaktadır. Evli.

Adres:
Kaymakamlık Varto/MUŞ Tel: 711 20 01

EROL SARILAR

1960 yılında SİVAS'ta doğdu. İlk ve Orta öğrenimini SİVAS'ta tamamladı. İ.Ü. SBF'den 1984 yılında mezun oldu. Halen Sivas'ta ev ihtiyacı malzemeleri toptan ticareti ile uğraşmaktadır.

Adres: Toptancılar Çarşısı No:4 SİVAS
Tel: 221 10 47

ASLAN YAMAN

1962 yılında Kaman/KIRŞEHİR'de doğdu. İlk ve orta okulu Kaman'da, liseyi Arifiye Öğretmen Lisesinde okuduktan sonra 1985'te İ.Ü. SBF'den mezun oldu. Halen Başbakanlık Özelleştirme İdaresi'nde daire Başkanıdır.

Adres:
T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
ANKARA Tel: 441 15 00

Dr. GÜLFETTİN ÇELİK

1962 Yılında Kırcaali'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Gebze'de tamamladıktan sonra 1987 yılına İ.Ü SBF'den mezun oldu. Yüksek Lisans ve doktorasını tamamladı. Halen Marmara Üniversite'sinde öğretim elemanı olarak görev yapmaktadır. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Adres:
Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F İktisat Tarihi
Bahçelievler/İST. Tel: 507 99 25 / 237

SEDAT ÇETİK

1964 yılında Ayrancı/KARAMAN'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Konya'da tamamladıktan sonra 1987 yılında İ.Ü.SBF'den mezun oldu. D.P.T.'nde Uzman olarak görev yapmaktadır. Halen lisansüstü çalışmaları için ABD'de bulunmaktadır.

Adres:
D.P.T. Müsteşarlığı Necatibey Cad. No: 108
Yüce-tepe/ANKARA Tel: 230 87 20

ADNAN ERTEM

1965 yılında Mercan/ERZİNCAN'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Erzurum'da tamamladıktan sonra İ.Ü. SBF'den 1987 yılında mezun oldu. Siyaset Bilimi dalında yüksek lisans yaptı. Halen Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde Müfettiş olarak görev yapıyor. Evli ve bir çocuk babası.

Adres:
T.C. Vakıflar Genel Müdürlüğü
İstanbul Bölge Müdürlüğü Karaköy/İSTANBUL
Tel: 243 36 46

MEHMET SARICAN

1967 yılında TOKAT'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Yeşilyurt/TOKAT'ta tamamladıktan sonra 1988 yılında İ.Ü. SBF'den mezun oldu. Halen Hisarcık Kaymakamı'dır.

Adres:
Hisarcık Kaymakamlığı Hisarcık/KÜTAHYA
Tel: 481 32 53

ALPER ORKUN

1968 yılında Eskişehir'de doğdu. İlkokul ile Ortaokulu Ankara, liseyi Kayseri'de tamamladıktan sonra 1989'da İ.Ü. SBF'den mezun oldu. 1990'da İçişleri Bakanlığı'nda göreve başladı. Lalapaşa ve Keleş'ten sonra halen Gölınar'da kaymakam olarak görev yapıyor. Evli ve bir çocuk babası.

Adres:
Gölınar Kaymakamlığı GölınarıÇEL
Tel: 751 70 34

HAYRETTİN TURAN

1968 yılında Horasan/ERZURUM'da doğdu. İlk ve Orta öğrenimini Erzurum'da tamamladıktan sonra 1990 yılında İ.Ü.SBF'den mezun oldu. Halen Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanı olarak görev yapmaktadır.

Adres:
Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanları Kurulu
İstanbul Grup Başkanlığı Karaköy/İST. Tel: 252 84 11

P ◆ A ◆ N ◆ O

Görev yerleri değişen kaymakam mensuplarımız

ADI SOYADI	İLÇESİ	İLİ
MEHMET SARICAN	Kozluk	Batman
OSMAN CANBABA	Ahırlı	Konya
İBRAHİM YALÇIN	Gerger	Adıyaman
HASAN KÜRKLÜ	Acıgöl	Nevşehir
AZİZ YILDIRIM	Kovancılar	Elazığ
HÜSEYİN AVCI	Göksun	K. Maraş
ÖMER SEĞMENOĞLU	Fındıklı	Rize
BÜLENT KILIÇ	Çıldır	Ardahan
YÜCEL YAVUZ	Ovacık	Tunceli
ÖMER ULU	Sincik	Adıyaman
SERDAR YAVUZ	Eğil	Diyarbakır
ERCAN TOPACA	Çermik	Diyarbakır
ORHAN TAVLI	İlica	Erzurum
AHMET DENİZ	Çamoluk	Giresun
BEKİR YILMAZ	Beşiri	Batman
ABDULLAH ÖZBEK	Çemişgezek	Tunceli
İBRAHİM ÖZEFE	Bitlis (V. Yard.)	
NECDET TÜRKER	Hakkari (V. Yard.)	
EFKAN ALÂ	Tunceli (V. Yard.)	
BEKİR ATMACA	Çağlıyancerit	Maraş
SALİM DEMİR	Keçiborlu	Isparta
SELAMİ ALTINOK	Güroymak	Bitlis
ADNAN GÜRSOY	Gümüşhane (V. Yard.)	
MUSTAFA HOTMAN	Şırnak (V. Yard.)	

ATAMA

Vakof üyemiz, Maliye Müfettişi **İSMAİL GERÇEK** İstanbul Defterdar Yardımcılığı görevine getirilmiştir. Kardeşimizi tebrik ediyor, yeni görevinde başarılar diliyoruz. Ayrıca İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanlığına Prof. Dr. **A. ÜLKÜ AZRAK** atandı. Hocamızı tebrik ediyoruz.

Gecenin en karanlık olduğu anın, sabaha en yakın olan an olduğuna inanıyoruz. Yeni Dünya Düzeni, globalleşme vb. siyasi şovların yapıldığı bir dönemde, dünyanın gözü önünde başta Bosna olmak üzere, çeşitli coğrafyalarda akan müslüman kanlarının heba olmayacağını biliyor, mazlum kardeşlerimizin acısını yüreğimizde hissediyor bu vahşete duyarsız kalanları kınıyoruz.

VEFAT

Vakfımızın mütevelli heyeti üyelerinden Nadir Alpaslan'ın babası ve Adnan Ertem'in kayınpederi **ŞABAN ALPASLAN** 13 Mayıs 1995 tarihinde vefat etmiştir. Merhuma Allah'dan rahmet, arkadaşlarımıza ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz.

D O Ğ U M

Mütevelli heyet üyemiz **İLHAN ÖZYÜREK**'in 1 Mart 1995 tarihinde bir oğlu olmuştur. Ebeveyni tebrik eder, sağlıklı ve hayırlı bir ömür dileriz. Yine vakfımız üyelerinden, Hatay İİ APK Müdürü **H. MURAT BERKSOY**'un bir oğlu oldu. Ebeveyni tebrik ediyor, hayırlı ve uzun bir ömür diliyoruz.

D Ü Ğ Ü N

Vakfımızın üyelerinden Gümrük Muhafaza Kontrolörü **İLTER KUŞOĞLU** 14 Ocak 1995'de; Gümrük Kontrolörü **TEVFIK USTA** 5 Mayıs 1995'de; Gümrük Müfettişi **NEVZAT ER** 16 Haziran 1995'de, Maliye Müfettişi **ENDER TOSUN** 1 Temmuz 1995'de ve **İSMAİL TAVLI** 22 Nisan 1995'de, **ÇOŞKUN ÇAKIR** 29 Temmuz 1995'de ve Araş. Gör. **MAHMUT DEMIRKAN** evlenmişlerdir. Yeni evlileri tebrik eder, mutluluklar dileriz. Ayrıca camiamızın kıdemli bekarlarından **FAHRİ SOLAK** 17 Eylül 1995'te yapılacak düğün hazırlıklarını sürdürmektedir.

FORD

NEW HOLLAND

HARMAN TRAKTÖR

NEW HOLLAND BİÇERDÖVERLERİ VE FORD TRAKTÖRLERİ

Vatan Caddesi Ortadoğu İşmerkezi No: 2 80340 Çağlayan - İstanbul
Tel: (0.212) 224 42 84 (3 Hat) Fax: (0.212) 224 42 51
Adana Şube: Sanayi Çarşısı 967. Sk. No: 15 No: Yüreyir-Adana
Tel: (9-71) 21 25 66 Fax: (9-71) 23 17 36

İLHAN ÖZYÜREK

Not : Siyasalı
Kardeşlerimiz arasındaki
hayırlı işlerde özel indirim
uygulanır.

Yavuz Selim Cad. No: 49/B Fatih-İSTANBUL Tel:
(0.212) 521 31 40 - 521 26 76

COMEDIA

BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ
ÇÖZÜM ve İLETİŞİM
HİZMETLERİ LTD.

İkinci Teşvâçî Cad. Arın Dibiği Sk. No 10
Mecidiyeköy 80300 İstanbul/TÜRKİYE
Tel : 212 288 50 79 - 288 66 45
212 273 04 46 - 273 03 39
Fax : 212 288 66 45
AppleLink: COMEDIA.TURK

Zet

ZET BİLGİ İŞLEM
TİCARET ve DANIŞMANLIK LTD.ŞTİ.

Apple Yetkili Satıcı, Novell Yetkili Satıcı
Tamir - Bakım, Eğitim - Destek

PetRaN

BİLGİSAYAR
SAN.ve TİC. LTD. ŞTİ

Bilgisayar, Yazıcı, Tarayıcı
Tüketim ürünleri

Büyükdere cad. Saadet Apt.K.4 65/7 80310
Mecidiyeköy /İstanbul
Tel: (212) 288 02 38 - 288 05 33 - 272 58 94
Fax: (212) 267 01 42

ilgitanıtım

DAVUTPAŞA CAD NO:12/323 (TİM 21)
TOPKAPI İS MERKEZİ TOPKAPI - İSTANBUL
TEL: 544 82 70 Fax: 577 84 90

Doç. Dr. Ahmed Davudoğlu:

"Türkiye'nin Ortadoğu politikası yok"

■ İÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi Vakfında bir konferans veren dış politika uzmanı Doç. Dr. Ahmed Davudoğlu, "Türkiye'nin bir Ortadoğu politikası yoktur. Zaten cumhuriyetten itibaren bu ülkeler yok farzedilmiş ve ülkenin yönü Batıya döndürülmüştür. Şimdiki ilişkiler ise, güçlü ülkelerin ekseninde yürütülmektedir" dedi. ■ 8. sayfa

Doç. Dr. Ahmed Davudoğlu

Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Daire Başkanı Aslan Yaman:

KIT'ler iç borç karşılığı verilebilir

AHMET YOLAÇAN
İSTANBUL (ZAMAN)- Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Daire Başkanı Aslan Yaman, yabancı sermayenin hareketine geçirilmesi halinde özelleştirimin hız kazanacağını söyledi.

Aslan Yaman Siyasal Vakfı tarafından düzenlenen, "Özelleştirme Sorunları ve Sorunlar" konulu toplantıda yaptığı konuşmada, özelleştirilecek KIT'lerin sadece yeni sermaye tarafından alınmayacağını dikkat çekti. Yaman, yurtdışından Türkiye'ye yabancı sermayenin gelişinin kolaylaştırılması ile birlikte özelleştirimin hız kazanacağını belirterek, "Özelleştirimin hızlanması için iç borçlar hisse senedi ile ödenbilir ve kirli KIT'ler acuz fiyatlarla halkta açılabilir" dedi.

1923-1994 yılları arasında KIT'ler için 150 milyar dolar para harcandığını kaydeden Yaman, bugün özelleştirmeden 60 milyar dolar gelir bek-

lendiğini söyledi. Özelleştirimin göçürme sebebi, "iyisi, ekonomik, sosyal ve bürokratik engellenen" dedi. Yaman, şöyle devam etti:

"1986 yılında ANAP hükümeti tarafından başlatılan özelleştirme çabaları sonucunda bugüne kadar 2.2 milyar dolarlık gelir elde etmemize rağmen, 2.5 milyar dolarlık giderimiz oldu. Bunun en büyük sebebi, elde edilen gelirlerle başta THY ve Ereğli Demirçelik işletmeleri gibi büyük KIT'ler modernize edildi."

4046 Sayılı Özelleştirme Kanunu'ndan da yararlanan nitelikte olduğunu belirten Yaman, kanunun özelleştirmede hız ve istediği engelleri nitelikte olduğunu da ifade etti.

Yaman, KIT'lerin özelleştirilmesi ile özel sektörün oluşmasına mitsade etmeyeceklerini kaydederek, yapılacak satış sözleşmesi ve hukuki düzenlemelerle engellenebileceğini söyledi.

(Zaman, 18.12.1994)

Dış politika uzmanı Doç. Dr. Ahmed Davudoğlu:

Türkiye'nin Ortadoğu politikası yok"

Semih Can

Dış politika uzmanı Doç. Dr. Ahmed Davudoğlu, Ortadoğu'nun yeniden şekillenmesinde İsrail'in en büyük rolü üstlendiğini belirterek, "Barış süreci, bir getto görünümünde olan İsrail devletini meğrulaştırmıştır. Eskiden İsrail karşısında bir araya gelebilen Arap ülkeleri artık bu devletle ortak ilişkilerle girmişlerdir. Böylece barış İsrail'in işine yaramıştır" dedi.

Kısa adı Siyasal Vakfı olan İÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi Me-

zunları Vakfında bir konferans veren Doç. Dr. Ahmed Davudoğlu, Yahudilerin devlet olma sürecini ve Ortadoğu'nun yeni şekillenmesinde İsrail'in stratejisini anlattı.

İsrail'in sürekli yükselen eksen yanında yer aldığı, uzun yıllar AHD ile ortak stratejiler izlediğini, şimdi de Avrupa ile eski SSCB'den sonra ortaya çıkan cumhuriyetlere yöneldiğini belirten Davudoğlu, "Bugün İsrail bu yeni cumhuriyetlere büyük yatırımlar yapmaktadır" dedi.

Türkiye'nin bir Ortadoğu politikası olmadığını belirten Davudoğlu, Türk diplomasisinin çok etki altında kaldığını işaret ederek şöyle devam etti:

"Türkiye cumhuriyetten itibaren yüzünü Batıya dönmüş ve Ortadoğu ülkeleriyle hiçbir ilişki kurmamıştır. Şimdiki ilişki de büyük ve etkili ülkelerin gölgesi altındadır. Başbakan Çiller'in İsrail gezisi de bunu göstermiştir. Çiller'in 'arzu mev'ud'dan bahsetmesi, hayatının en büyük gafidir."

Siyasal Vakfı'nda konuşan ekonomist Büyükdenez:

"Çiller devlet bursuyla ekonomi öğreniyor"

İSTANBUL (CHA)- Hafta sonu Siyasal Vakfı'nda düzenlenen "Türkiye'nin Ekonomik Problemleri" konulu seminerde konuşan ekonomist Dr. Adnan Büyükdenez, şu anda ekonomik durumun 5 Nisan'dan daha kritik olduğunu, Başbakan Tansu Çiller'in ise halen dünyanın en pahalı devlet bursuyla ekonomi öğrenimi görmekte olduğunu savundu. Yüzde 140'larda olan enflasyonu 1995 yılında yüzde 22.5'e düşeceğini iddia eden Çiller'in, bu iddiasını matematiksel olarak da gerçekleştirmenin mümkün olmadığını belirten Büyükdenez, sadece bu yıldan 1995'e devredecek olan enflasyonu bile

yüzde 35 civarında olacağını ifade etti.

Önümüzdeki yılda ekonomik durumdan ümitli olmadığını ifade eden Büyükdenez, şimdiden yeni bir krizin sinyallerinin görülmeye başladığını kaydederek şöyle konuştu:

"Faiz oranları düşecek denildi, şu anda faiz oranları düşmedi, yeniden yükseliyor. Enflasyon yüzde 22.5 deniyor, imkansız. Türkiye'nin dış borç bulması çok zor, çünkü uluslararası piyasalarda itibarımız sıfır. Oysa iç borca yönelinecek, yani faizler artıracak. Seçim olursa bir de seçim yatırımları için para basılacak. Bunlar ise enflasyonu körtükleyecek."

GÜNÜZ 27 Aralık 94

Büyükdenez: "Çiller devlet bursuyla ekonomi öğreniyor"

İSTANBUL- Hafta sonu Siyasal Vakfı'nda düzenlenen "Türkiye'nin Ekonomik Problemleri" konulu seminerde konuşan ekonomist Dr. Adnan Büyükdenez, şu anda ekonomik durumun 5 Nisan'dan daha kritik olduğunu, Başbakan Tansu Çiller'in ise halen dünyanın en pahalı devlet bursuyla ekonomi öğrenimi görmekte olduğunu söyledi. Yüzde 140'larda olan enflasyonu 1995 yılında yüzde 22.5'e düşeceğini iddia eden Çiller'in, bu iddiasını matematiksel olarak da gerçekleştirmenin mümkün olmadığını belirten Büyükdenez, sadece bu yıldan 1995'e devredecek olan enflasyonu bile yüzde 35'ter civarında olacağını ifade etti.

Önümüzdeki yılda ekonomik durumdan ümitli olmadığını ifade eden Büyükdenez, şimdiden yeni bir krizin sinyallerinin görülmeye başladığını kaydederek şöyle konuştu: "Faiz oranları düşecek denildi, şu anda faiz oranları düşmedi, yeniden yükseliyor. Enflasyon yüzde 22.5 deniyor, imkansız. Türkiye'nin dış borç bulması çok zor, çünkü uluslararası piyasalarda itibarımız sıfır. Oysa iç borca yönelinecek, yani faizler artıracak. Seçim olursa bir de seçim yatırımları için para basılacak. Bunlar ise enflasyonu körtükleyecek."

Semih Can - 27 Aralık 94

ENDİŞELİ- Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Daire Başkanı Aslan Yaman, koalisyon hükümetinde büyük süratlerle yol açan, büyük mücadelelerden sonra ancak geçtiğimiz ay sonunda yürürlüğe konabilen Özelleştirme Kanunu'nun uygulanabilirliğinden büyük endişe duyduklarını söyledi.

Çiller'in bürokrati Aslan Yaman'dan ilginç itiraflar:

“Özelleştirme biraz zor uygulanır”

✓ Özelleştirmeye, her şeyden önce bakanlar karşı. Özelleştirme gerçekleşirse bakanlar işsiz kalır

BAKANLAR İSTEMİYOR

Çiller'in bürokrati Aslan Yaman'dan ilginç itiraflar: “Özelleştirme biraz zor uygulanır”

KAMURAN AKKUS

İSTANBUL- Çiller'in ekonomi kumaylarından Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Daire Başkanı Aslan Yaman, hükümette büyük tartışılacak yol açan, DYP tarafından SHP'ye koalisyonun geleceği konusunda şantaj olarak kullanılan ve ancak geçtiğimiz ay Meclis'ten çıkarılabilen Özelleştirme Kanunu'nun uygulanabilirliğinden büyük endişe duyduklarını itiraf etti. Yaman, bazı bakanların, Meclis'te tasarıya "evet" oyu vermelerine rağmen, kanunun hayata geçirilmesini istediklerini de bildirdi.

GLOBALLEŞME ENGELİ

Siyasal Vakfı'nda "Özelleştirmede Beklentiler ve Sorunlar" konusunda açıklanarlarda bulunan Aslan Yaman, Türkiye'deki özelleştirme çabalarının tarihi hakkında bilgi verdi. Özelleştirme çabalarının Osmanlı'nın son döneminden günümüze kadar gelişimini anlatan Yaman, dünyadaki globalleşme ortamının özelleştirme çalışmalarını olumsuz yönde etkilediğini belirtti. Yaman, Kamu İktisadi Teşekkülleri'nin mevcut yapıları ile, dünya piyasasındaki şirketlerle mücadele edebilmelerinin mümkün olmadığını kaydetti.

İHTİYAÇLAR KANUNA UYDURULDU

27 Kasım'da Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Özelleştirme Kanunu'nun hukuki altyapısının tam olarak oluşturulduğuna inanmadığını da belirten Aslan Yaman, "Hukuk kuralları insanların ihtiyaçları için konur. Başbakanımız, kanunun çıkmasına yörekte inanıyordu. Ülkedeki mevcut şartlar bunu gerektiriyordu. Kanun, ihtiyaca değil, ihtiyaçlar kanuna uyduruldu" dedi.

BAKANLAR İSTEMİYOR

Birçok kamu kuruluşunun idaresini elinde bulandıran ve Meclis'te tasarıya "evet" oyu veren çok sayıda bakanın, Özelleştirme Kanunu'nun hayata geçirilmesini istemediklerini anlatan Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Daire Başkanı Yaman, "Bakanlar,

hemşehrilerini bakanlıklarına bağlı KİT'lere atarak siyasi geleceğini güvence altına almaya çalışıyorlar. Böylelikle ülke üzerindeki siyasi nüfuzlarını da ellerinde tutmayı hedefliyorlar. KİT'ler özelleştirilince de bu imkandan yoksun olacaklar. Bu da onları fazlasıyla düşündürüyor. Eğer özelleştirme gerçekleştirilirse işsiz kalacaklar" diye konuştu.

SERMAYE HAREKETE GEÇİRİLMELİ

Aslan Yaman, Kamu İktisadi Teşekkülleri'ne alıcı çıkmamasından büyük endişe ettiklerini de dile getirirken, "Bu kuruluşlar, gelişen teknolojinin gerisinde kalmış kuruluşlardır. Modernize edilmeleri gerekmektedir. Bizim istediğimiz, işadamlarımızın olaya sıcak bakmaları. Yerli ve yabancı sermayenin ilgisini KİT'ler üzerine çekmek zorundayız. Başka çaremiz yok" şeklinde konuştu.

ÖZELLEŞTİRME NEDEN HAYATA GEÇİRİLEMEDİ?

Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Daire Başkanı Aslan Yaman, özelleştirme sürecindeki engelleri de üç ana başlıkta topladı. Özelleştirme, siyasal, ekonomik, sosyal ve bürokratik engellerin olduğunu savunan Yaman, özelleştirme neden yıllardır hayata geçirilemediğini de şu maddelerle açıkladı:

- Hükümetlerin özelleştirmeden söz etmelerine rağmen konuya yeterince ilgi göstermemeleri.
- Partilerin, siyasi programlarında özelleştirmeye yer vermemeleri.
- Parlamentarilerin seçmenlerinden çekimlenmeleri.
- Etkelil tasarrufun yeterli olmaması.
- Özelleştirme partilerinin yetersiz oluşması.
- Ülke ekonomisinin sübvansiyona dayalı olması.
- Uluslararası dengelerle rekabet şansının olmaması.
- Mevcut ekonomik yapının bozulmasından doğulan endişeler.
- İstikrarın artacağı yolundaki endişeler.

Gazeteci-yazar Ahmet Taşgetiren: *Zaman Gazetesi 08.01.1995*

İnsanlık, İslam insanına muhtaç

İSTANBUL (ZAMAN)- Batı dünyasının maddi ile mana arasındaki dengesini kaybettiğini, bunu da materyalizminin doğurduğunu söyleyen gazeteci yazarlarından Ahmet Taşgetiren, "Dünya yeni insanı bulmak zorundadır. O da vahyin insanı olan İslam insanıdır" dedi.

Siyasal Vakfı'nca (İÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi Mezarları ve Menusları Vakfı) düzenlenen "İslam ve İnsan" konulu konferansa katılan Ahmet Taşgetiren İslam insanının özellikleri hakkında bilgi verdi.

Dinin ALLAH (c.c.) tarafından belirlendiğini belirten Taşgetiren, "Bu belirlenen rızama göre yaşayan insanlara mü'min denir. O'na kural koymada ortak olmaya çalışanlar da mü'nikirdir. İslam kişiliği mü'min kişiliğidir" şeklinde konuştu.

İslam insanının özelliklerini sıralayan Taşgetiren sözlerini şöyle sürdürdü: "Bunların birincisi insanların mü'min olmasıdır. İkinci özelliği ise İslam'ın verdiği ölçüler içinde yaşamaktır. İstersem yaşarım, istersem yaşamam gibi bir seçeneğim inandığıktan sonra olmaz. İnsanlar kendi ya-

şantısını buna göre düzenlemek ve bu sebeple İslam'ı bilmek zorundadır."

İnsanların günümüzde bir bölünmüşlük içinde bulunduğunu vurgulayan Taşgetiren, "İbadetinde, ekonomik işlerinde, sosyal yaşantılarında insanların başka başka değer ölçülerinde hareket etmeleri kabul edilemez. Bütün yaşayışlarını İslam'a göre düzenlemek zorundadırlar" diyerek Müslüman'ın olduğu gibi görünmesi gerektiğini vurguladı.

Taşgetiren, İslam insanının cemaat şuuruna sahip olduğunu da belirterek,

Peygamberimiz'in kendisine vahy gelmesinden sonra Erkam bin Erkam'ın evinde topluolağmaya başladığını, bunun da cemaatleşmede bir süreç olduğunu anlattı.

Ümmet şuurunun da İslam insanında bulunması gereken bir özellik olduğu üzerinde duran Taşgetiren, "Kavmiyetçilik İslam dünyasını güçsüzleştirir bir fikri akımdır. Peygamber Efendimiz'in yanında Arap da, Acem de, Habeşli de bulunmaktaydı. Bizler bu sebeple Ümmet şuuruna sahip olmalıyız. İslam insanında beşinci özellik de sistem şuurunun olmasıdır. İslam'dan yola çıkarak da İslam'a ulaşamazsınız. Çünkü bunlar kendi içerisinde aynı aynı değerler taşır" dedi.

Ahmet Taşgetiren konuşmasında ayrıca ve yedinci özelliklerin ise siyasi ve evrensel sorumluluk şuurunu olduğunu sözlerine ekledi. Taşgetiren, "İslam insanı kendisini kimin yönettiğini bilmezdir. Çünkü içinde bulunduğu hayat ile yöneticileri arasında bir bağ vardır. İslam bilinci artmış oranda insanlarda siyasi şuur da artacaktır" şeklinde konuştu.

Yeni Şafak

“Türkiye’nin Birikimi”

Hayreddin Karaman

İsmet Özel

Ali Bulaç

Ahmet Taşgetiren

Mustafa Özel

İsmail Kara

Mustafa Özcan

Ömer Lütfi Mete

Mustafa Kutlu

İhsan Süreyya Sırma

Davut Dursun

Rasim Özdenören

İsmail Berduk Olgaçay

Hakan Albayrak

Gökhan Özcan

Mehmet Efe

Afet Ilgaz

